

OBČINSKA CELOSTNA PROMETNA STRATEGIJA (OCPS) MESTNE OBČINE NOVO MESTO

„PROMETNA IZHODIŠČA – STANJE DANES“

1. DEMOGRAFSKI KAZALNIKI
2. POTOVALNI VZROKI
3. PROMETNE ZNAČILNOSTI MO NOVO MESTO
4. KAKOVOST BIVALNEGA OKOLJA

1. DEMOGRAFSKI KAZALNIKI_1/2

DEMOGRAFSKI PODATKI ZA MESTNO OBČINO NOVO MESTO	(LETO 2023)	(LETO 2013)
POVRŠINA (KM ²)	235,7	235,7
ŠTEVILO NASELIJ	98	98
ŠTEVILO PREBIVALCEV	38.075	36.285
STAROST OD 0-14 LET	6.417 (16,9 %)	5.788 (16 %)
STAROST OD 15-64	24.302 (63,8 %)	24.711 (68,1 %)
STAROST NAD 65 LET	7.356 (19,3 %)	5.786 (15,9 %)
MOŠKI	19.129	18.022
ŽENSKE	18.946	18.263
ŠTEVILO GOSPODINJSTEV	14.687*	14.044*
POVPREČNA VELIKOST GOSPODINJSTVA	2,5*	2,5*
POVPREČNA STAROST PREBIVALCEV (LETA)	42,4	40,7
SKUPNI NARAVNI PRIRAST NA 1.000 PREBIVALCEV	0,9**	3,3
SKUPNI SELITVENI PRIRAST NA 1.000 PREBIVALCEV	10,9**	-2,0
GOSTOTA NASELJENOSTI (PREB/KM ²)	162	154

* - podatkov za leti 2013 in 2023 ni, zato so upoštevani podatki za leti 2021 oziroma 2011.

** - podatka za leto 2023 ni, uporabljen je bil podatek za leto 2022.

Izhajajoč iz demografskih podatkov gre v primeru Mestne občine Novo mesto za mestno občino s srednje visoko gostoto naseljenosti, saj na kvadratnem kilometru površine prebiva 162 prebivalcev, kar je nekoliko več kot znaša povprečna gostota prebivalstva v Sloveniji (104,6 preb./km²).

Opazen je trend povečanja št. prebivalcev (+ 5%) in staranja prebivalstva, saj se je v zadnjih desetih letih povprečna starost prebivalstva povečala za 1,7 let. Leta 2023 je v primerjavi z letom 2013 opazen trend povečanja deleža ljudi starih nad 65 let (povečanje za 3,4 %) ter trend zmanjšanja deleža ljudi starih med 15 in 64 letom (znižanje za 4,3 %). Je pa zaznan tudi ugoden trend dviga števila otrok starosti do 14 let.

1. DEMOGRAFSKI KAZALNIKI_2/2

DEMOGRAFSKI PODATKI	MESTO NOVO MESTO (2023/2013)	OTOČEC (2023/2013)	GABRJE (2023/2013)	URŠNA SELA (2023/2013)
POVRŠINA (KM ²)	33,3	2,5	10,2	12
ŠTEVILO PREBIVALCEV	24.234 / 23.212	867 / 772	630 / 601	653 / 648
STAROST OD 0-14 LET	4.040 / 3.692	157 / 145	115 / 91	107 / 108
STAROST OD 15-64	15.277 / 15.580	572 / 533	418 / 415	430 / 456
STAROST NAD 65 LET	4.917 / 3.940	138 / 94	97 / 95	116 / 84
MOŠKI	11.972 / 11.279	431 / 381	313 / 300	331 / 319
ŽENSKE	12.262 / 11.933	436 / 391	317 / 301	322 / 329
ŠTEVILO GOSPODINJSTEV	9.851 / 9.621*	288 / 249*	206 / 204*	242 / 217*
POVPREČNA VELIKOST GOSPODINJSTVA	2,4 / 2,4*	2,9 / 3,1*	2,9 / 2,9*	2,6 / 2,9*
POVPREČNA STAROST PREBIVALCEV (LETA)	42,6 / 41,2	40,8 / 37,7	40,7 / 40,7	43 / 39,7
GOSTOTA NASELJENOSTI (PREB/KM ²)	728,1 / 697,4	351,2 / 312,7	61 / 58,7	54,4 / 54

* - podatkov za leti 2013 in 2023 ni, zato so upoštevani podatki za leti 2021 oziroma 2011.

Povprečna starost prebivalcev se je v zadnjih desetih letih najbolj dvignila v primeru naselja Uršna Sela in sicer za 3,3 leta, medtem, ko se je povprečna starost prebivalcev v ostalih analiziranih naseljih v povprečju dvignila med 0 in 3 leti. V Novem mestu, se je povprečna starost prebivalcev v zadnjih desetih letih povečala za 1,4 let.

Tako v mestu Novo mesto kot v ostalih treh analiziranih naseljih je opazen trend povečanja števila prebivalcev starih nad 65 let. Leta 2023 se je v primerjavi z letom 2013 število prebivalcev starih nad 65 let najbolj povečalo v primeru samega mesta Novo mesto, in sicer za 24,7 %, medtem, ko se je v ostalih analiziranih naseljih število prebivalcev starejših od 65 let povečalo med 2 % in 46 %.

V mestu Novo mesto živi 64 % celotnega prebivalstva, vsled temu je gostota naseljenosti visoka in znaša 728,1 preb/km².

2. POTOVALNI VZROKI

- **Delovni procesi,**
- **Izobraževalni procesi,**
- **Procesi uporabe javnih storitev (v primeru MO Novo mesto izraziteje zdravstvenih storitev) in**
- **Nakupovalni procesi**

predstavljajo jedro vseh generiranih prometnih obremenitev v Mestni občini Novo mesto.

2. POTOVALNI VZROKI – DELOVNI PROCESI_1/2

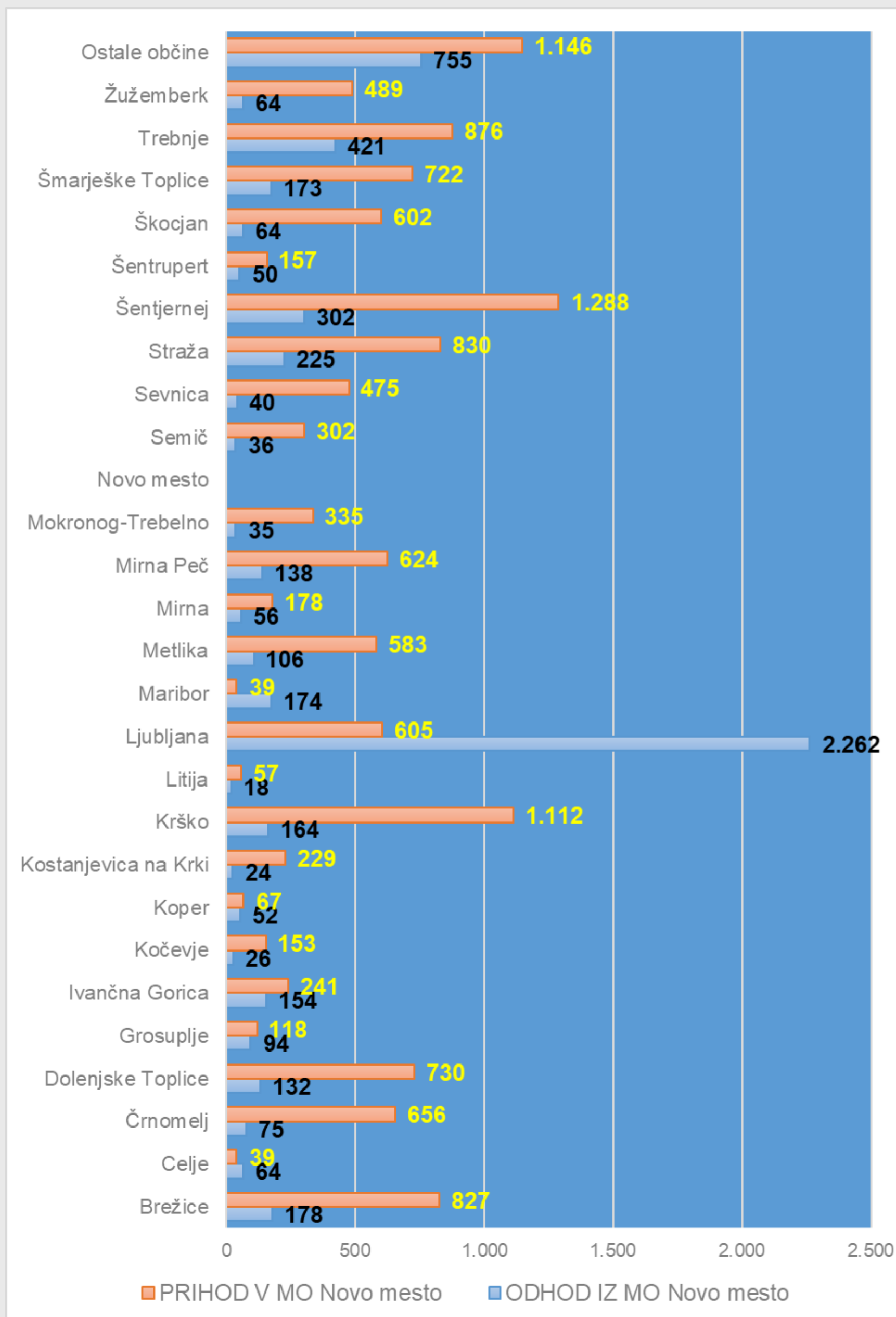
MESTNA OBČINA NOVO MESTO	DNEVNE MIGRACIJE					Indeks delovne migracije
	Delovno aktivno prebivalstvo občine	Število delovnih mest v občini	Število prebivalcev, ki delo opravljajo znotraj občine	Število prebivalcev, ki so zaposleni v drugi občini	Delovni migranti iz drugih občin, ki delo opravljajo v občini	
	16.968	24.667	11.265 66,4 %	5.703 33,6 %	13.402	145,4

Leta 2023 je bilo v Mestni občini Novo mesto **16.968 delovno aktivnega prebivalstva**. Od tega jih 11.265 delo opravlja znotraj svoje občine, kar znaša 66,4 % vseh zaposlitev, medtem ko je delo v drugih občinah opravljalo 5.703 zaposlenih oziroma 33,6 % vseh delovno aktivnih prebivalcev.

Za Mestno občino Novo mesto je značilno, da ima več delovnih mest, kot pa ima delovno aktivnega prebivalstva, zaradi česar je indeks delovne migracije večji od 100 in znaša **145,4**, kar pomeni, da je delovnih mest za 45,4 % več, kot je pa delovno aktivnega prebivalstva v občini.

Glede na število delovnih mest v občini (24.667), kar 54 % vseh zaposlenih prihaja na delovna mesta iz drugih sosednjih občin in drugih bolj oddaljenih občin.

2. POTOVALNI VZROKI – DELOVNI PROCESI_2/2

Delovne migracije najbolj vplivajo na nastanek prometnih tokov, ki so na dnevni ravni tekom delovnika najbolj izrazite na povezavah (ciljno-izvorna in tranzitna potovanja):

- Metlika – Novo mesto,
- Brežice/Krško – Novo mesto,
- Šentjernej – Novo mesto,
- Ljubljana – Ivančna Gorica – Trebnje – Novo mesto,
- Žužemberk – Straža/Dolenjske Toplice – Novo mesto;
- in na vseh navedenih povezavah tudi v obratni smeri.

Močni prometni tokovi pa nastajajo tudi znotraj same občine in mesta (notranja potovanja med mestom in naselji).

2. POTOVALNI VZROKI – IZOBRAŽEVALNI PROCESI

IZOBRAŽEVALNI PROCESI	
PO POSAMEZNEM PODROČJU (ŠOLSKO LETO 2022/2023)	Predšolska vzgoja
	Število vseh enot 22
	Število vseh vključenih otrok, po občini zavoda 1.763
	Število vključenih otrok, s prebivališčem v MO Novo mesto 1.652
	Skupni delež vključenih otrok v vrtcih, s prebivališčem v MO Novo mesto 76 %
	Osnovnošolsko izobraževanje
	Število vseh šol in podružnic, vključno z zavodi za otroke s posebnimi potrebami 13
	Število vseh učencev skupaj 3.927
	Od tega število učencev s posebnimi potrebami 78
	Srednješolsko izobraževanje
	Število dijakov po občini stalnega prebivališča 1.472
	Število dijakov na 1.000 preb. 35,6
	Višješolsko izobraževanje
	Število študentov 1.473
	Število študentov na 1.000 preb. 39
	Število diplomantov 325
	Število diplomantov na 1.000 preb. 8,5

Izobraževalni procesi se poleg delovnih procesov prištevajo med najpogostejše razloge za nastanek dnevnih potovalnih migracij.

Prevozi predšolskih otrok v vrtce, prevozi šoloobveznih otrok v šolo, prevozi dijakov in študentov so evidentirani kot najpogostejši razlogi za potovanje iz naslova izobraževalnih procesov.

In ker potovanja pretežno slonijo na zasebnem motoriziranem prometu se v okolici vrtcev in šol pojavljajo v urnih konicah večja zgoščevanja prometa in prometni zamaški, ki nastajajo kot posledica parkiranja vozil in odlaganja otrok neposredno pred vhodi.

Ocenjuje se, da je 22 % celotnega prebivalstva mestne občine neposredno vključenega v izobraževalne procese (predšolski otroci, učenci, dijaki, študentje, diplomanti). Posredno pa kar do 44 % celotnega prebivalstva predvsem na račun vključenosti staršev in skrbnikov pri zagotavljanju ustrezne mobilnosti.

2. POTOVALNI VZROKI – UPORABA JAVNIH STORITEV

Vir: Radio Odeon

Vir: ZD Novo mesto

Kot tretji najpogostejši razlog za nastanek prometnih tokov je uporaba javnih storitev. Izstopa uporaba javnih zdravstvenih storitev.

1. Splošna bolnišnica Novo mesto

- Druga največja regionalna bolnišnica v Sloveniji, ki zadovoljuje potrebe 160.000 prebivalcev JV Slovenije.
- V letu 2023 je na različne preglede v SB NM prišlo 328.000 pacientov (+5,5 % napram letu 2022 in + 12,9 % napram letu 2021).
- 1.220 zaposlenih.
- Analitična ocena: **dnevno v bolnišnico na različne preglede in preiskave prihaja med 800 in 1.200 uporabnikov.**

2. Zdravstveni dom Novo mesto

- Deluje na območju 8 občin ustanoviteljic.
- Zabeleženih 190.000 obiskov v letu 2022.
- 337 zaposlenih.
- Analitična ocena: **dnevno v zdravstveni dom na različne preglede in preiskave prihaja med 300 in 600 uporabnikov oziroma pacientov.**

3. Dolenjske lekarne

- Opravljanje lekarniških storitev na skupno 5-ih lokacijah v mestni občini.

2. POTOVALNI VZROKI – NAKUPOVALNI PROCESI

Topliška cesta

Ljubljanska cesta

Vir: Fotografije Lineal d. o. o.

Kot četrti najpogostejši razlog za nastanek prometnih tokov so nakupovalni procesi, ki so načeloma prisotni vse dni v tednu, z nekoliko večjo intenziteto ob koncu tedna (petek in sobota).

Mesto Novo mesto ima opravka s skoncentrirano trgovsko ponudbo vzdolž Ljubljanske ceste (BTC, Lidl Novo mesto, Supernova Mercator, Harvey Norman), Belokranjske ceste (Hipermarket Spar, Eurospin, Hofer) ter v neposredni bližini AC priključka Novo mesto – vzhod (Supernova Novo mesto), kjer so zrasla velika regionalna trgovska središča, ki generirajo velike prometne obremenitve tekom celega tedna, razen ob nedeljah in praznikih, ko so trgovine v skladu z Zakonom o trgovinah zaprte.

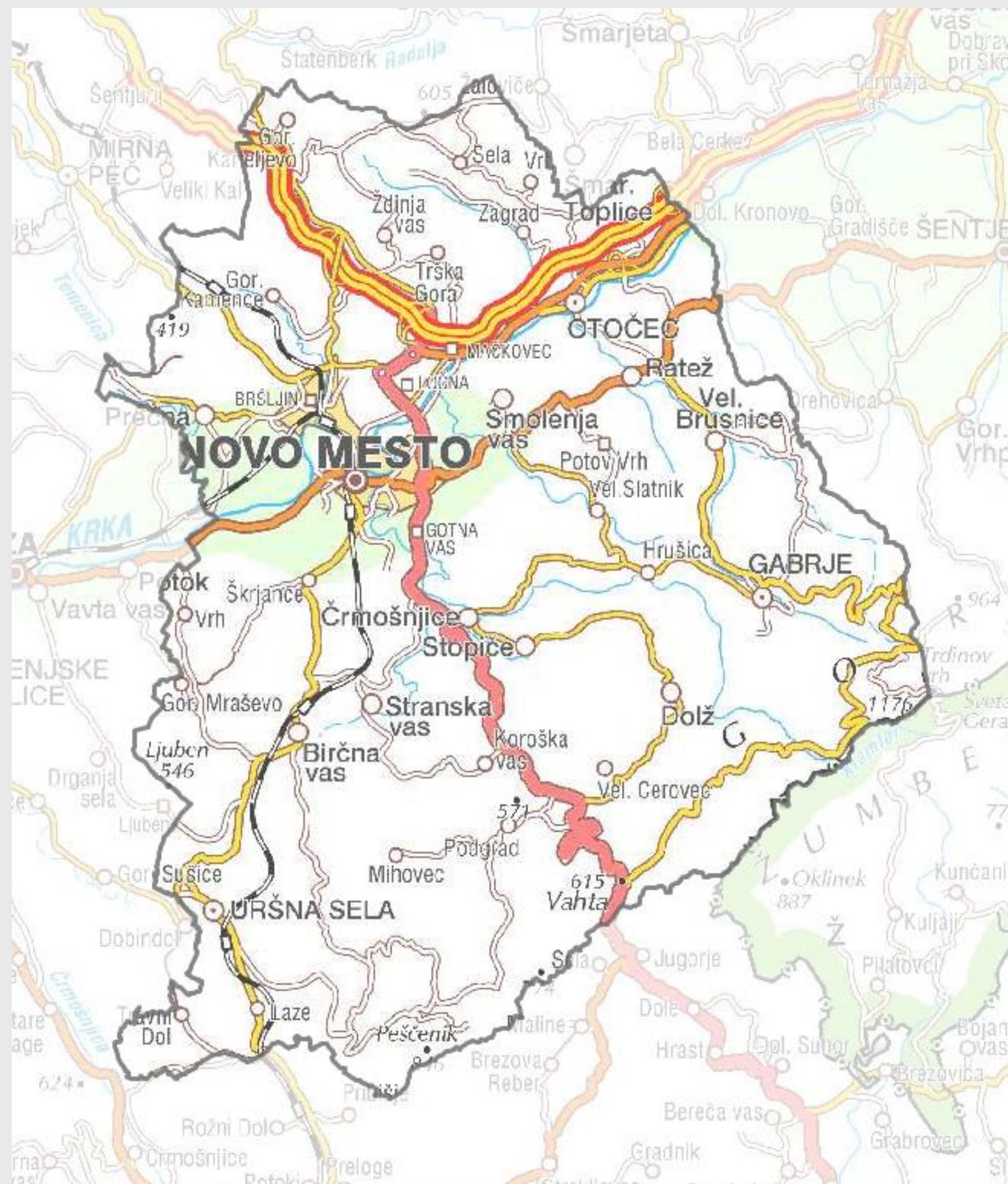
3. PROMETNE ZNAČILNOSTI MESTNE OBČINE NOVO MESTO

SPLOŠNA OCENA:

Mestna občina Novo mesto je prometno dostopna in razmeroma dobro povezana s sosednjimi občinami in regijami.

Da pa se lahko podajo ključne ugotovitve današnjega stanja prometa, pa je bilo potrebno opraviti kvantitativni pregled trenutnih razmer na pomembnih razvojnih področjih (stanje prometa, dostopnost storitev in infrastrukture, storitve javnega potniškega prometa, ...) in ločeno po posamezni zvrsti prometa.

3. PROMETNE ZNAČILNOSTI MESTNE OBČINE NOVO MESTO „CESTNI PROMET – PROMETNO OMREŽJE“

Mestna občina Novo mesto ima dostopnost do ostalih sosednjih občin in nadalje do preostalega slovenskega prostora urejeno preko kakovostnih cestnih povezav.

Mestna občina je vpeta v vseevropsko prometno omrežje, saj je avtocesta A2 del evropskih poti **E61** (Avstrija – Slovenija – Hrvaška) in **E70** (Španija – Francija – Italija – Slovenija – Srbija – Turčija), ter izredno pomembnega **10. pan-evropskega koridorja**, ki na območju Slovenije poteka na povezavi »Salzburg (AT) – Jesenice – Ljubljana – Obrežje – Zagreb (HR)«.

Dolžina državnega cestnega omrežja: **98 km**
Dolžina občinskega cestnega omrežja: **417 km**
Gostota vseh javnih cest: **2,18 km/km²**

3. PROMETNE ZNAČILNOSTI MESTNE OBČINE NOVO MESTO „CESTNI PROMET – STOPNJA MOTORIZACIJE“

CESTNA VOZILA V MESTNI OBČINI NOVO MESTO (2023/2013)				
VRSTA VOZILA	Motorna vozila	2023	2013	Razlika
	Kolesa z motorjem	1.147	650	+ 76 %
	Motorna kolesa	1.498	694	+ 116 %
	Osebna vozila in specialna osebna vozila	23.108	19.530	+ 18 %
	Avtobusi	26	54	- 52 %
	Tovornjaki	2.125	1.362	+ 56 %
	Delovna motorna vozila	140	80	+ 75 %
	Vlačilci	238	120	+ 98 %
	Specialni tovornjaki	307	216	+ 42 %
	Traktorji	2.030	1.718	+ 18 %
	SKUPAJ	30.619	24.424	+ 26 %
	Priklopna vozila			
	Priklopniki	626	421	+ 49 %
	Polpriklopniki	196	81	+ 142 %
	Bivalni priklopniki	150	139	+ 8 %
	Traktorski priklopniki	170	112	+ 52 %
	SKUPAJ	1.142	753	+ 52 %

STOPNJA MOTORIZACIJE		
VOZILA	Mestna občina Novo mesto (2022/2012)	Slovenija (2022/2012)
	586 / 538	571 / 518
	POVPREČNA STAROST VOZIL	
	10,0 / 7,7	10,9 / 8,7

Delež registriranih cestnih vozil na območju mestne občine se z leti povečuje. Največji poskok med leti 2012 in 2022 je bil zaznan med motornimi kolesi (+ 116 %) in med vlačilci (+ 98 %). Število osebnih vozil se je povečalo za 18 %. S področja priklopnih vozil je največji poskok med leti 2012 in 2022 bil zaznan med polpriklopniki (+ 142 %).

Stopnja motorizacije na območju mestne občine znaša 586 vozil na 1.000 prebivalcev, kar je več od slovenskega povprečja, ki znaša 571 vozil na 1.000 prebivalcev (+ 2,6 % nad slovenskim povprečjem).

Leta 2012 je v območju Mestne občine Novo mesto živel 36.285 prebivalcev, kar je 5 % manj kot jih živi danes (38.075), medtem pa se je stopnja motorizacije povečala za 8,9 %.

Opaža se tudi, da se z leti podaljšuje tudi povprečna starost vozil, v povprečju za 2,3 leti na 10 let v primeru mestne občine.

3. PROMETNE ZNAČILNOSTI MESTNE OBČINE NOVO MESTO

„CESTNI PROMET – PROMETNI TOKOVI_1/2“

Odsek AC A2 Novo mesto – Ljubljana

- PLDP je leta 2022 znašal 31.153 vozil/dan (v strukturi prometnih tokov osebna vozila predstavljajo 78 %, ostalo so tovorna vozila in avtobusi).

Odsek G2-105 (AC priključek NM vzhod – Krka/Revoz)

- PLDP je leta 2022 znašal med 12.263 in 19.122 vozil/dan (od tega 4 % priklopnikov in vlačilcev).
- 19.122 PLDP se pojavlja na odseku med krožnim križiščem pri Supernovi in krožnim križiščem na Andrijaničevi cesti (dovajanje dodatnega prometa iz smeri R3-651 – Ljubljanska cesta).
- V smeri Občine Metlika, v naselju Vinja vas, je PLDP na odseku glavne ceste G2-105 leta 2022 znašal 5.109 vozil/dan (od tega 5 % priklopnikov in vlačilcev).

Odsek R2-448 Kronovo – Otočec – Lešnica – Mačkovec

- PLDP leta 2022 znašal med 6.602 in 10.293 vozil/dan. V območju med uvozi v Supernovo je PLDP leta 2022 znašal 8.754 vozil/dan (od tega zgolj dober 1 % priklopnikov in vlačilcev).

Odsek R3-651 AC Novo mesto zahod – Novo mesto (Ljubljanska cesta)

- PLDP je v letu 2022 znašal 9.495 vozil/dan (od tega 2 % priklopnikov in vlačilcev)

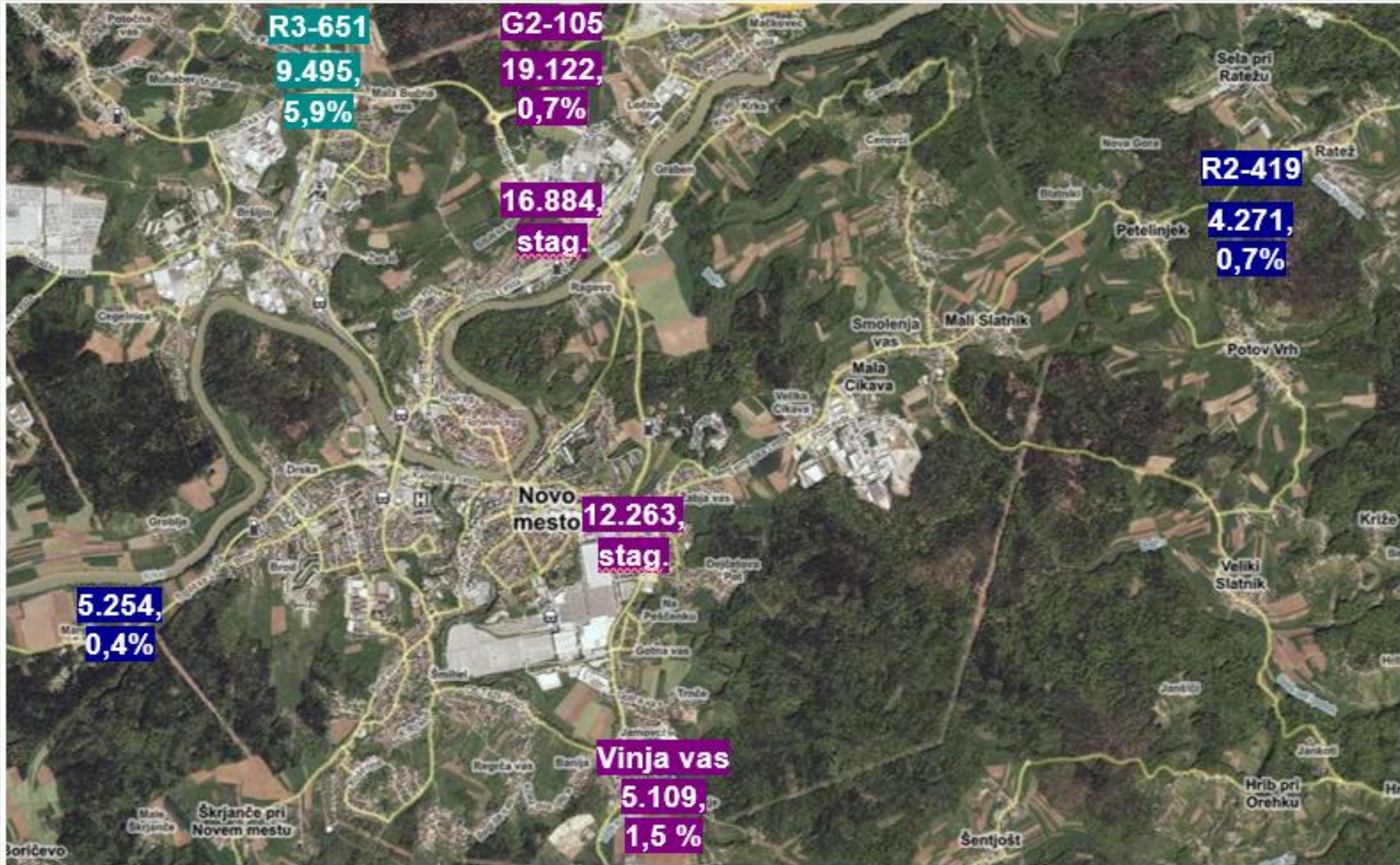
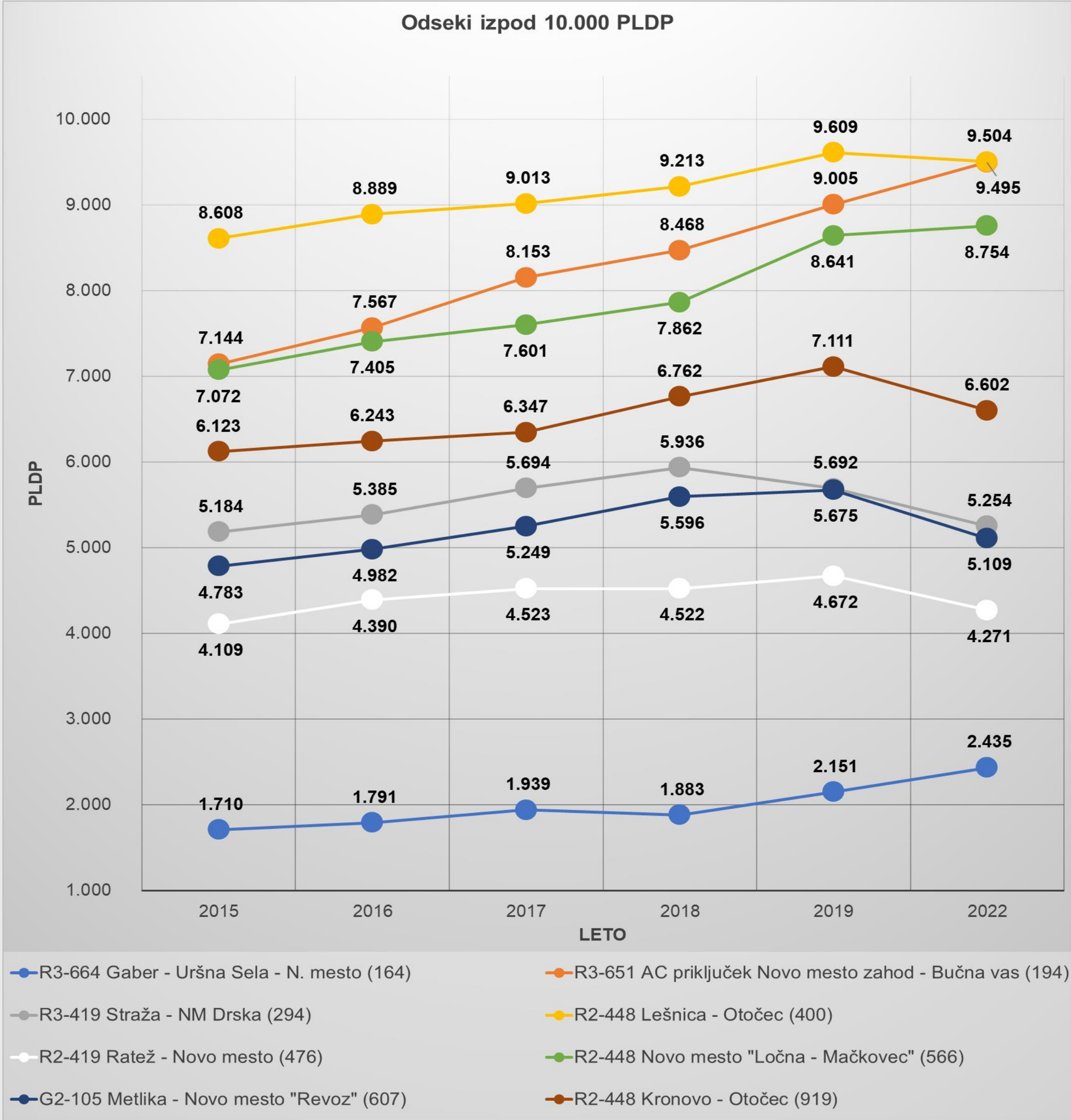
Odsek R3-419 Ratež – NM in NM – Srebrniče

- PLDP je leta 2022 znašal med 4.271 in 5.254 vozil/dan (od tega do 2 % priklopnikov in vlačilcev).

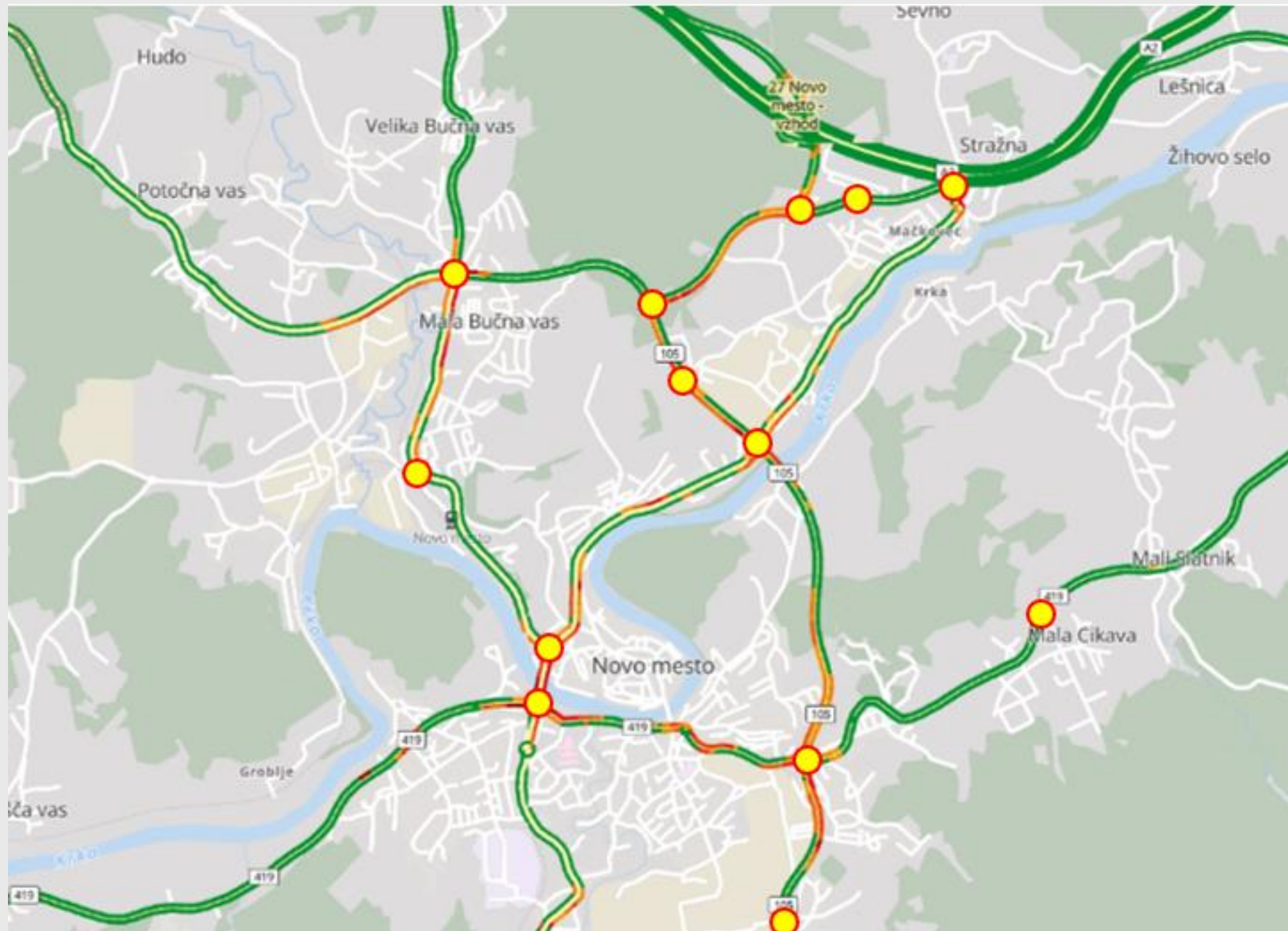
3. PROMETNE ZNAČILNOSTI MESTNE OBČINE NOVO MESTO

„CESTNI PROMET – PROMETNI TOKOVI_2/2“

© Lineal d.o.o.

3. PROMETNE ZNAČILNOSTI MESTNE OBČINE NOVO MESTO „CESTNI PROMET – KRIŽIŠČA_1/2“

Do nastanka daljših dinamičnih zastojev v času urnih konic prihaja v:

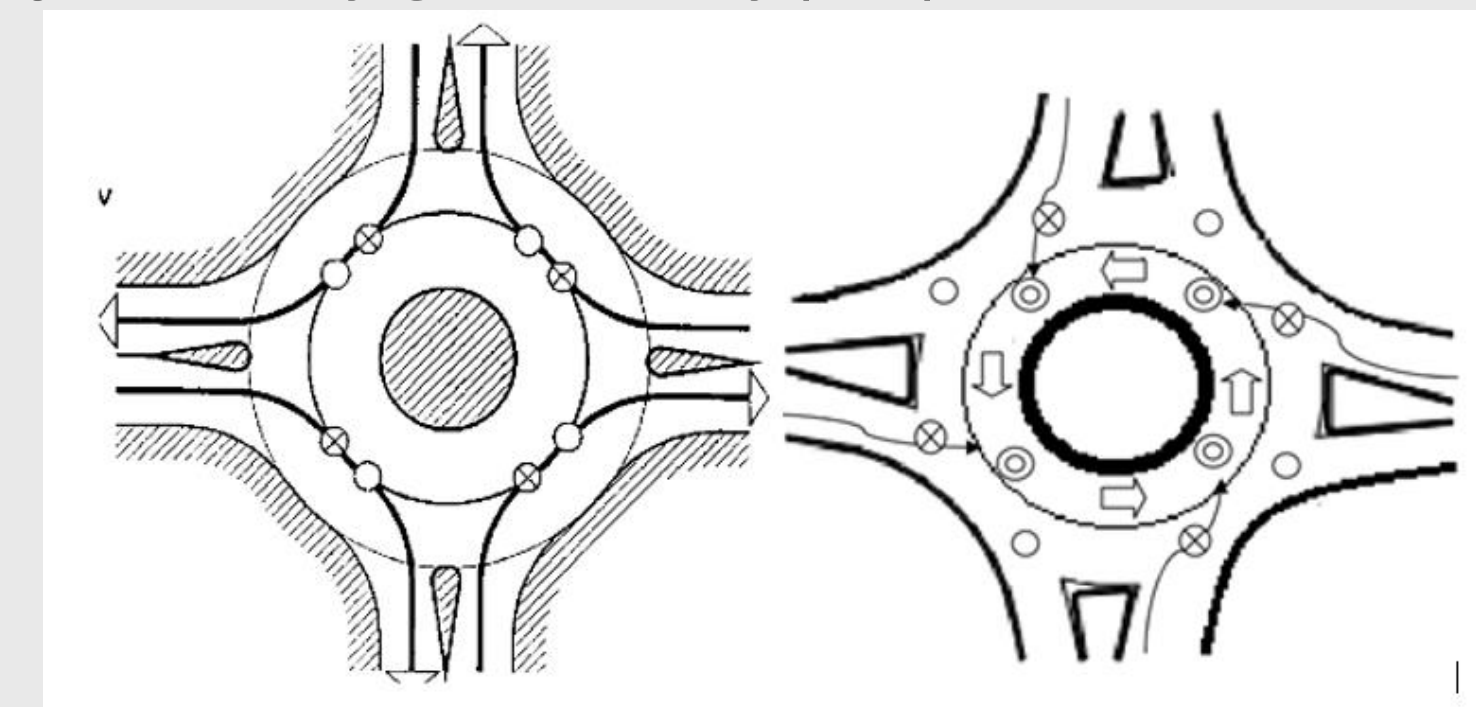
- križiščih vzdolž glavne ceste G2-105 vse od semaforiziranega križišča Kandijske ceste in Belokranjske ceste do območja AC priključka Novo mesto vzhod (Supernova).

Zgoščevanja so evidentirana tudi v križiščih vzdolž regionalnih cest:

- v semaforiziranem križišču Topliške ceste in Ulice Slavka Gruma
- v semaforiziranem križišču Topliške ceste in Kandijske cest
- v semaforiziranem križišču Seidlove ceste in Ljubljanske ceste
- v območju dvopasovnega krožnega križišča Ljubljanske ceste in Andrijaničeve ceste (pri Hoferju).

V občini sta v uporabi še dve „klasični“ dvopasovni krožni križišči z enopasovnimi uvozi in izvozi, zaradi česar prihaja do nenehnega prepletanja prometnih tokov, kar vpliva na nastanek konfliktnih odsekov znotraj krožnega križišča, saj v tovrstnih krožnih križiščih ni točno določenega mesta, kdaj in kje bi naj vozniki menjali vozni pas pri razvrščanju iz notranjega na zunanji pas pred izvozom iz krožnega križišča.

Območje mesta Novo mesto z zaledjem z označenimi križišči, kjer dnevno prihaja do največjih prerazporeditev/zgoščevanj prometa.

3. PROMETNE ZNAČILNOSTI MESTNE OBČINE NOVO MESTO „CESTNI PROMET – KRIŽIŠČA (ZGOSTITVE, PREGLEDNOST)_1/2“

Topliška c. – Kandijska c.

Seidlova c. – Ljubljanska c.

Križišče pri podjetju Krka d. d.

Andrijaničeva c. – Šmarješka c.

Kandijska c. – Belokranjska c.

Ljubljanska c. – Foersterjeva u.

G2-105 – krak Črmošnjice

G2-105 – krak Birčna vas

3. PROMETNE ZNAČILNOSTI MESTNE OBČINE NOVO MESTO „CESTNI PROMET – PROMETNE NESREČE“

PROMETNE NESREČE V OBDOBJU 2012 - 2022

LOKACIJE PROMETNIH NESREČ	Kategorizacija ceste	Št. vseh prometnih nesreč skupaj	Št. vseh prometnih nesreč s smrtnim izidom	Št. prometnih nesreč z vključenimi pešci	Št. prometnih nesreč z vključenimi kolesarji
	Avtocesta A2 vključno s priključki	292	2	0	1 (brez smrti)
	Glavne ceste II. reda	622	6	13 (brez smrti)	12 (brez smrti)
	Regionalne ceste II. reda	376	5	16 (brez smrti)	36 (1 smrt)
	Regionalne ceste III. reda	301	3	5 (brez smrti)	11 (1 smrt)
	Lokalna cesta (LC)	50	0	0	3 (brez smrti)
	Naselje z uličnim sistemom	1.885	1	126 (brez smrti)	97 (brez smrti)
	Turistična cesta RT	9	0	0	2 (brez smrti)
	Naselje brez uličnega sistema	288	2	10 (brez smrti)	20 (brez smrti)
	SKUPAJ	3.823	19	170 (0 smrti)	182 (2 smrti)

Skupno je bilo na območju mestne občine v prometnih nesrečah udeleženih 170 pešcev in 182 kolesarjev.

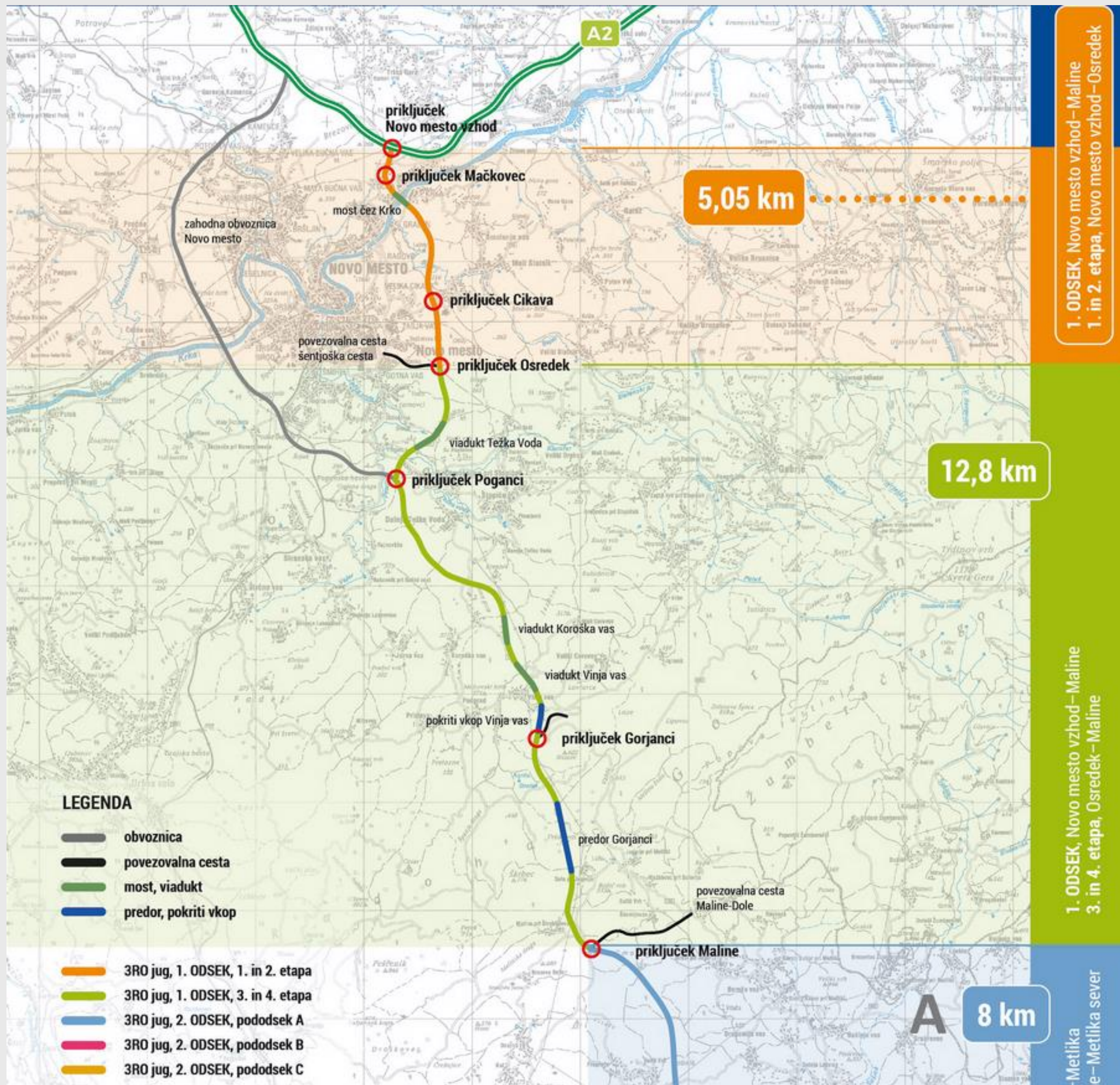
Glavnina primerov povozitve pešcev je bila evidentirana na območju mesta Novo mesto, nekaj prometnih nesreč z udeleženiimi pešci pa se je zgodilo še v naseljih Prečna, Birčna vas (peška starosti 11 let), Trška Gora, Otočec, Križe (pešec starosti 6 let) in Vinja vas.

Največ prometnih nesreč, v katerih so bili udeleženi kolesarji se je zgodilo znotraj mesta Novo mesto, kjer izstopajo Kandijska cesta, Topliška cesta, Ljubljanska cesta, Seidlova cesta ter območje Glavnega trga s pripadajočimi ulicami.

Večje število prometnih nesreč z vključenimi kolesarji je bilo evidentirano tudi na povezavi Kronovo – Otočec – Lešnica – Mačkovec – Novo mesto (G2-105) ter na cestni povezavi Ratež – Novo mesto.

V obdobju med leti 2012 in 2022:

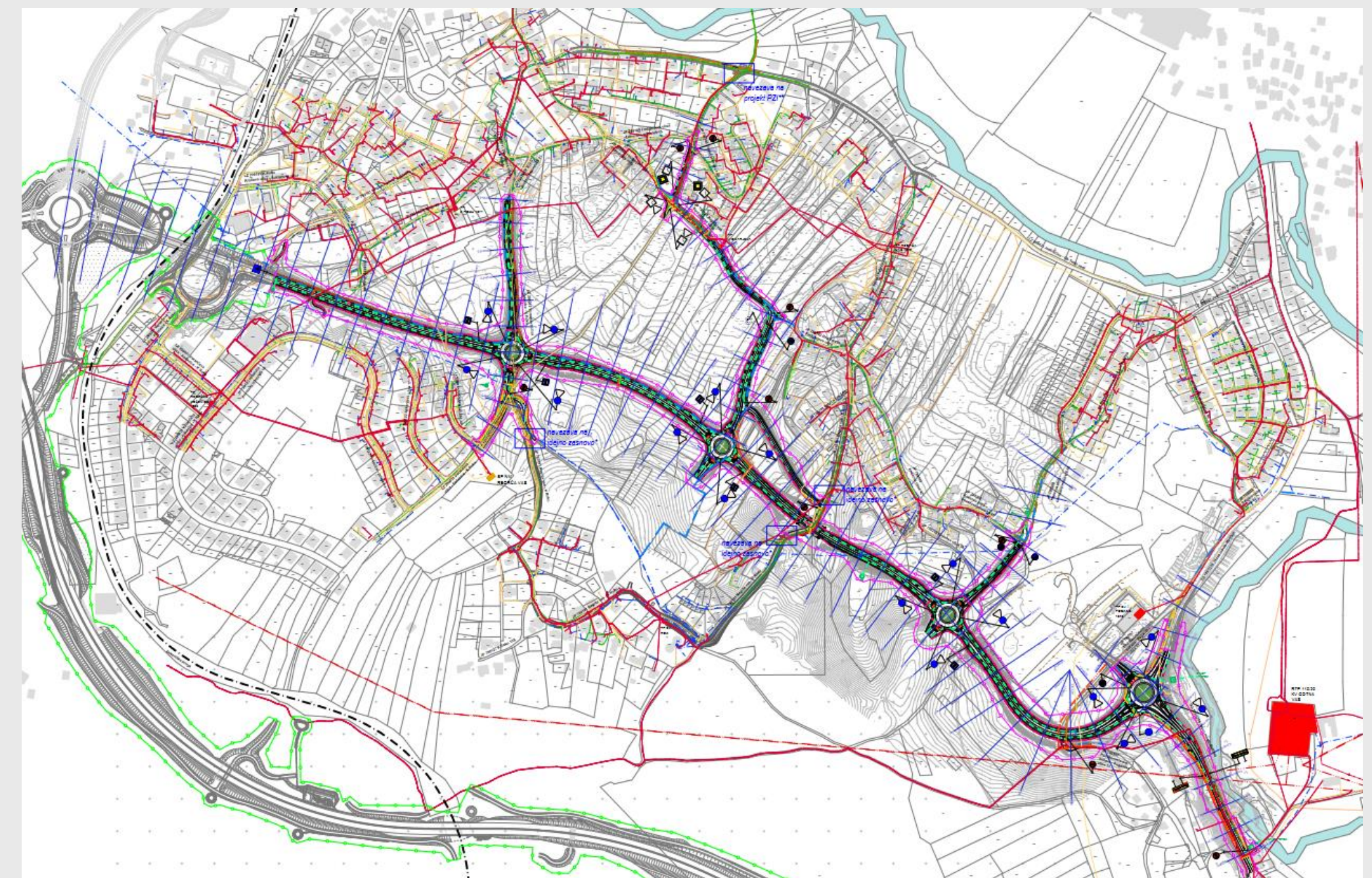
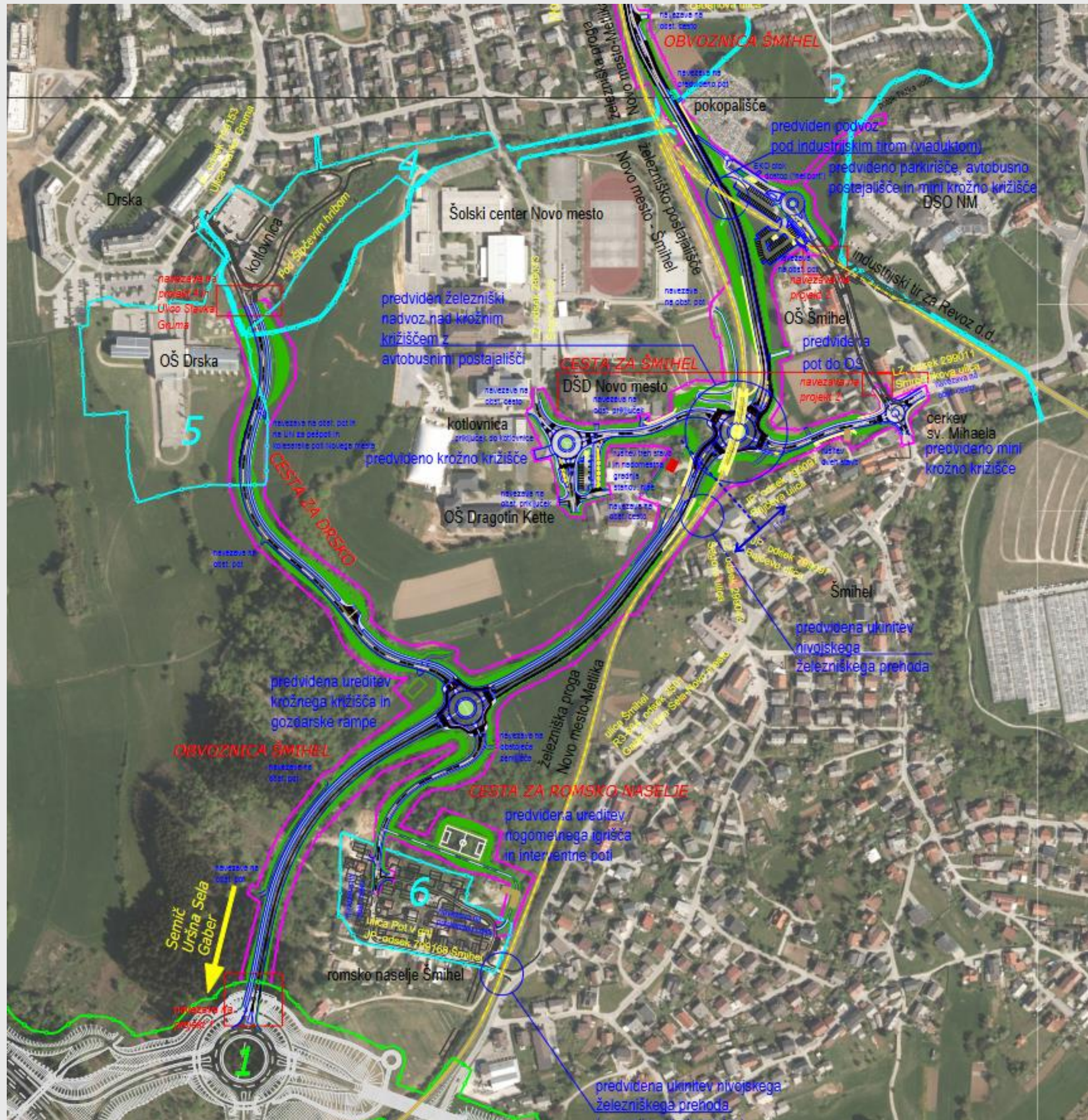
- 3.823 prometnih nesreč,
- 1.168 udeležencev lažje telesno poškodovanih,
- 156 huje telesno poškodovanih,
- 19 smrtnih primerov (od tega 2 iz skupine najranljivejših prometnih udeležencev).

3. PROMETNE ZNAČILNOSTI MESTNE OBČINE NOVO MESTO „CESTNI PROMET – NAKAZANE REŠITVE_2/2“

Obvoznica Novo mesto - Šmihel

Južna zbirna cesta med Belokranjsko cesto in Krallovo ulico

3. PROMETNE ZNAČILNOSTI MESTNE OBČINE NOVO MESTO

„MIRUJOČI PROMET“

Naziv	Cona / območje	Plačljivo	Cona mobilnega plačevanja	Število parkirnih mest	Električna polnilnica	Število mest z električno polnilnico
Novi trg	1-P1	da	NM1	87	da	6
Dalmatinova ulica	1-P1	da	NM1	5	ne	0
Kettejev drevored	1-P1	da	NM1	42	da	4
Kettejev drevored - zgoraj	1-P1	da	NM4	16	ne	0
Trubarjeva ulica	1-P1	da	NM1	5	ne	0
Rozmanova ulica	1-M2	da	NM1	0	ne	0
Jenkova ulica	1-S1	da	dovolilnica	3	ne	0
Dilančeva ulica	1-S1	da	dovolilnica	10	ne	0
Kettejev drevored - občina	1-P1	da	NM4	11	ne	0
PREŠERNOV TRG	1-M2	da	NM1	0	ne	0
Jerebova ulica 20	1-M2	da	NM1	8	ne	0
Florjanov trg	1-M2	da	NM4	13	ne	0
Kapiteljska ulica - pod škofijo	1-M2	da	NM4	12	ne	0
Prešernov trg APT	1-M1	da	NM4	24	ne	0
Mej vrti - Muzej	2-M2-II	da	dovolilnica	13	ne	0
Kapiteljska ulica	1-M1	da	NM4	25	ne	0
Cvelbarjeva ulica	1-S2	da	dovolilnica	3	ne	0
Kosova ulica	1-S2	da	dovolilnica	2	ne	0
Čitalniška	1-S3	da	NM4	2	ne	0
Sokolska ulica	1-S3	da	NM4	6	ne	0
Javni wc	1-S3	da	NM4	4	ne	0
Tržnica	1-S3	da	NM4	5	ne	0
Portoval parkirna hiša	2-PP	da	NM2	71	da	4
Kandijska (Windischer)	2-PP	da	NM5	100	ne	0
Trdinova ulica	2-PP	da	NM5	38	da	4
Lekarna (Kandijska ul.)	2-PP	da	NM2	22	da	4
Zdravstveni dom - ob Ljubljanski c.	2-PP	da	NM2	80	da	4
Kandija ob železnici	2-PP	da	NM2	43	ne	0
Zdravstveni dom - pred vhodom	2-PP-II	da	NM2	30	ne	0
Portoval ob teniških igriščih	2-PP	da	NM5	20	ne	0
Težka voda	2-PP	da	NM2	32	da	4
Glavna avtobusna	2-AP	da	NM3	23	ne	0
Srebrniče - osebna vozila	3	ne	brezplačno	40	ne	0
Srebrniče - tovorna vozila in avtobusi	3	da	NM3	4	ne	0
Podbevškova ul. - Komunala	3	ne	brezplačno	27	ne	0
Šmihel - pokopališče	3	ne	brezplačno	23	ne	0
Novi trg za pošto	2-P1-II	da	NM2	110	ne	0
Košťalova	2-P1-II	da	NM5	19	ne	0
Seidlova 1 za občino	2-P1-II	da	dovolilnica	30	ne	0
Seidlova 1 pred občino	1-P1	da	NM4	14	ne	0
Parkirna hiša Tuš	2-PH TUŠ	da	dovolilnica	103	ne	0
Parkirna hiša Novi trg	1-PH Novi trg	da	po ceniku	347	da	2
Portoval nad teniškimi igrišči -avtodomi	2-AD	da	NM6	6	ne	0
Portoval nad teniškimi igrišči -avtomobili	2-PP	da	NM5	48	da	2
Ulica Drska ob glavni avtobusni postaji	2-S4	da	dovolilnica	4	ne	0

DA - 42
NE - 3

1530

9

34

- območje NM1** zajema: Trubarjeva ulica, Dalmatinova ulica, Novi trg, Jerebova ulica, Kettejev drevored – pod ŠD Marof, Rozmanova ulica-pri hišni številki 32;
- območje NM2** zajema: Portoval - parkirna hiša; Zdravstveni dom, Novi trg - za pošto, Ob Težki vodi, Železniška postaja Kandija, Dolenjske lekarne - Kandijska cesta;
- območje NM3** zajema: Portoval – avtobusno postajališče, Glavna avtobusna postaja, Srebrniče – avtobusno postajališče;
- območje NM4** zajema : Rozmanova ulica, Prešernov trg, Florjanov trg, Sokolska ulica, Kapiteljska ulica - pod kapitljem, Kapiteljska ulica - pri samostanu, Kapiteljska ulica - pod samostanom, Seidlova - pri Občinski upravi, Kettejev drevored - pri ŠD Marof;
- območje NM5** zajema naslednja parkirišča: Trdinova ulica, Kandijska cesta – Windischer, Loka – tenis, Portoval - nogometno igrišče, Košťalova ulica;
- območje NM6** zajema: Portoval-avtodomi.

3. PROMETNE ZNAČILNOSTI MESTNE OBČINE NOVO MESTO

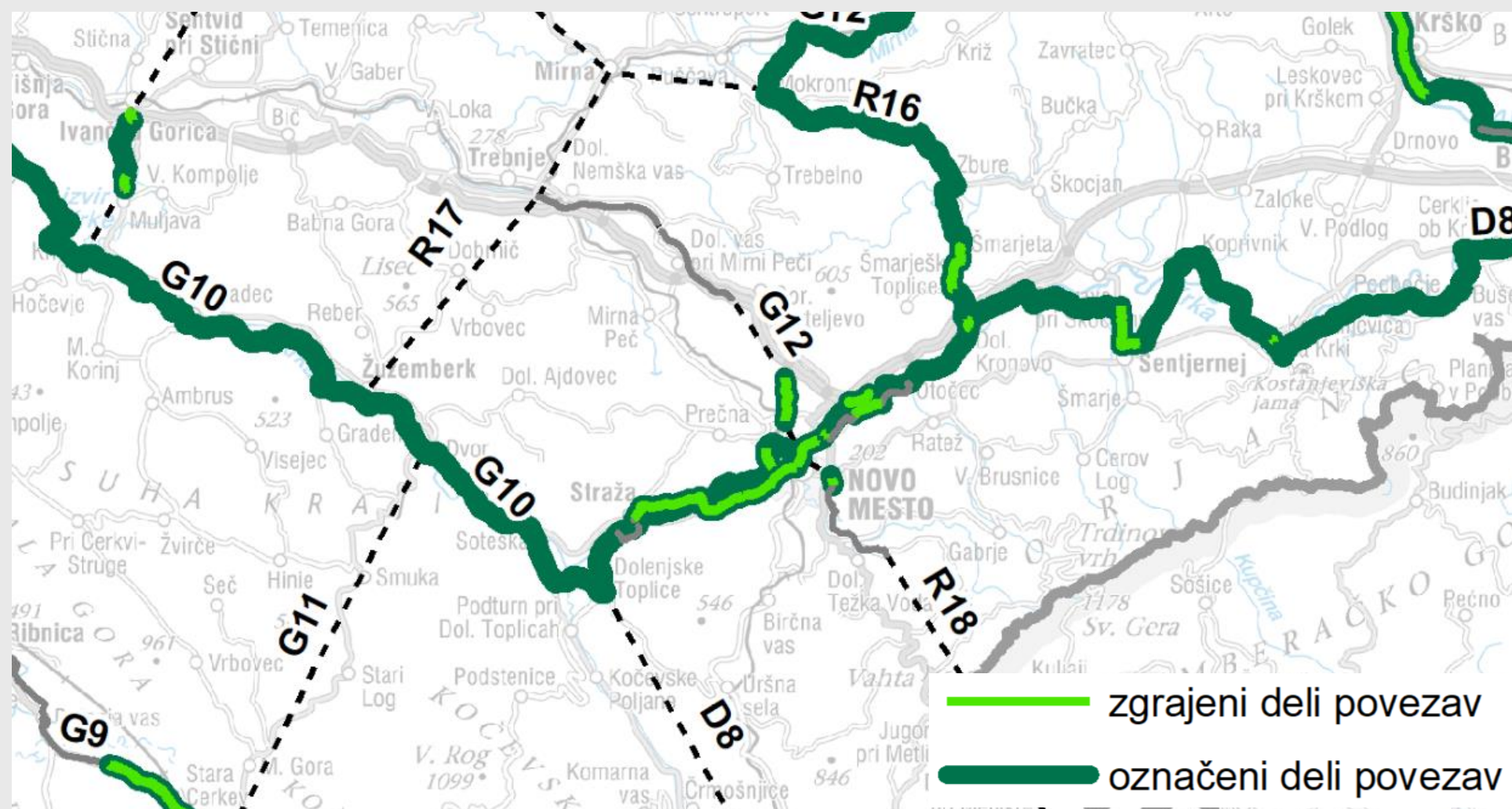
„KOLESARSKI PROMET_1/3“

Opazni številni primeri dobre prakse.

Razvejano kolesarsko omrežje, ki omogoča dostopnost s kolesi do večine glavnih generatorjev prometa v mestu kot so Splošna bolnišnica Novo mesto, Zdravstveni dom Novo mesto, Gimnazija Novo mesto, Ekonomska šola Novo mesto, osnovne šole, Upravna enota, glavna avtobusna postaja Novo mesto, železniška postaja Novo mesto Kandija, gospodarska cona zahod – Adria Mobil, gospodarska cona Krka Novo mesto,...

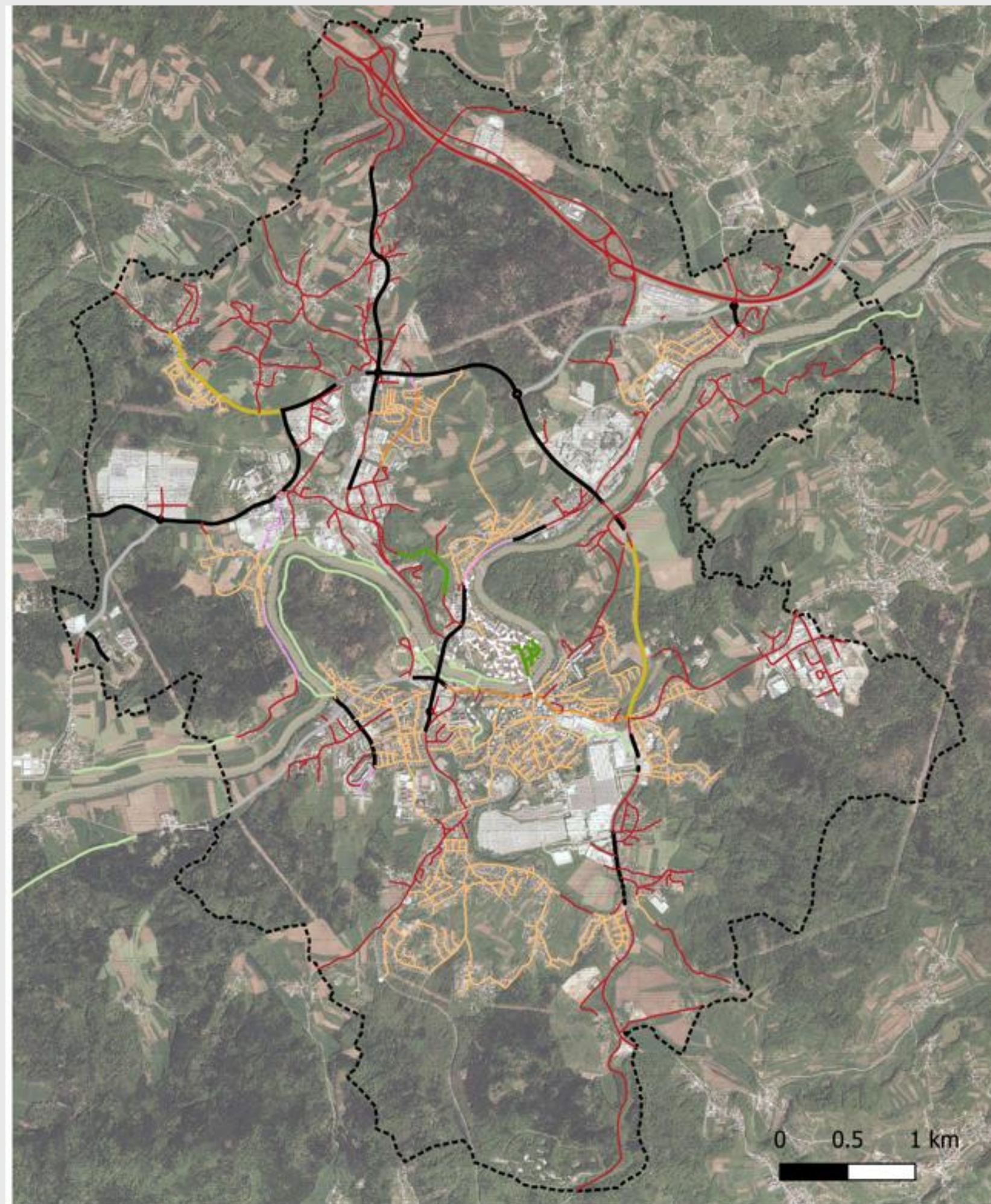
Vzpostavljen sistem izposoje koles GONM (18 postaj, 78 koles), kolesarska postajališča za parkiranje koles in postavljena prometna signalizacija in oprema za varno vodenje in usmerjanje kolesarjev.

Na območju Mestne občine Novo mesto potekajo tako daljinske kolesarske povezave (z oznako D), glavne kolesarske povezave (z oznako G) ter regionalne kolesarske povezave (z oznako R).

Vir: Fotografije Lineal d. o. o.

3. PROMETNE ZNAČILNOSTI MESTNE OBČINE NOVO MESTO „KOLESARSKI PROMET_2/3“

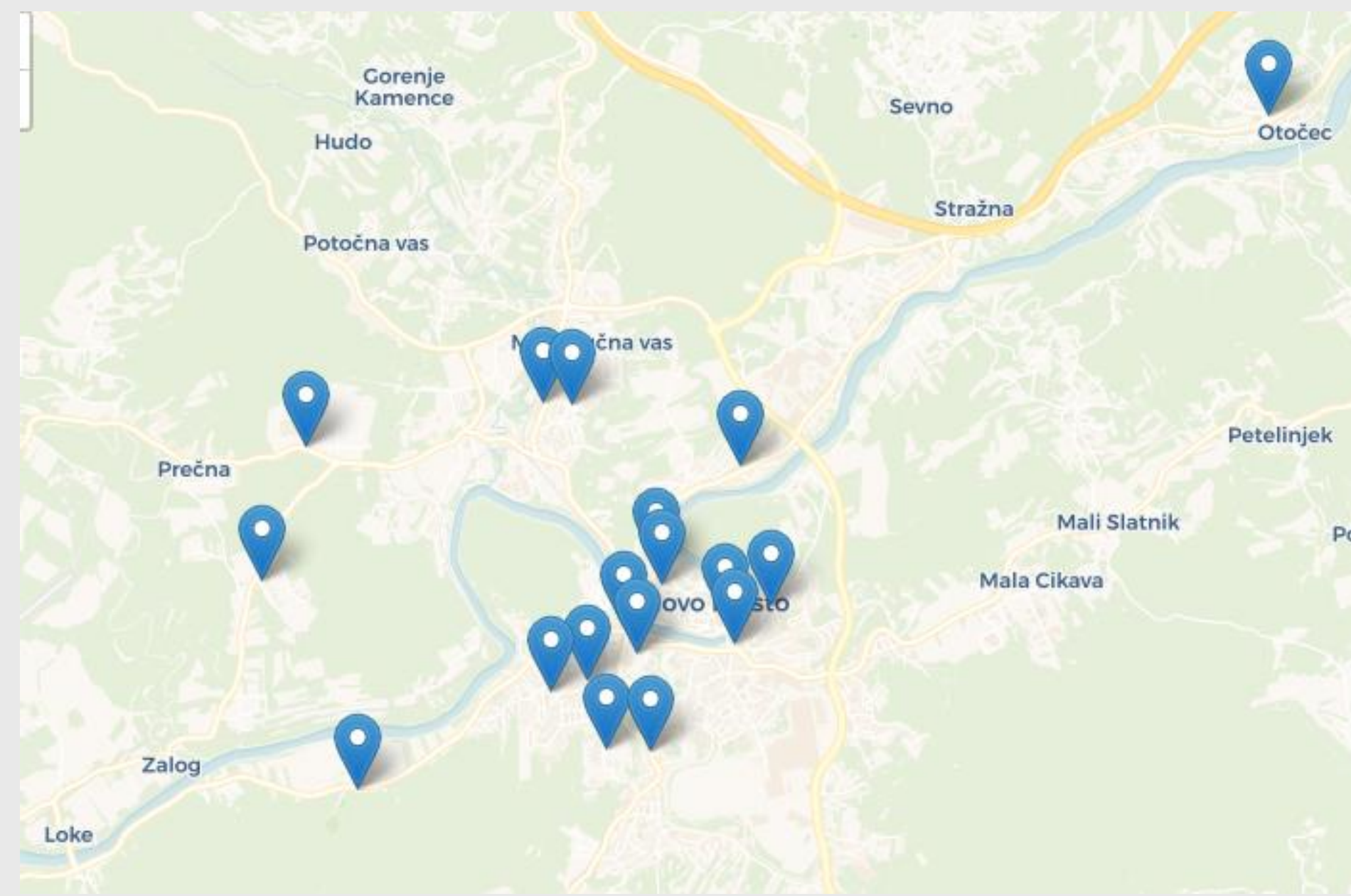

Vrste kolesarskih površin cestnega omrežja Novega mesta (stanje 2023)

Nekaj odsekov z manjkajočimi kolesarskimi površinami:

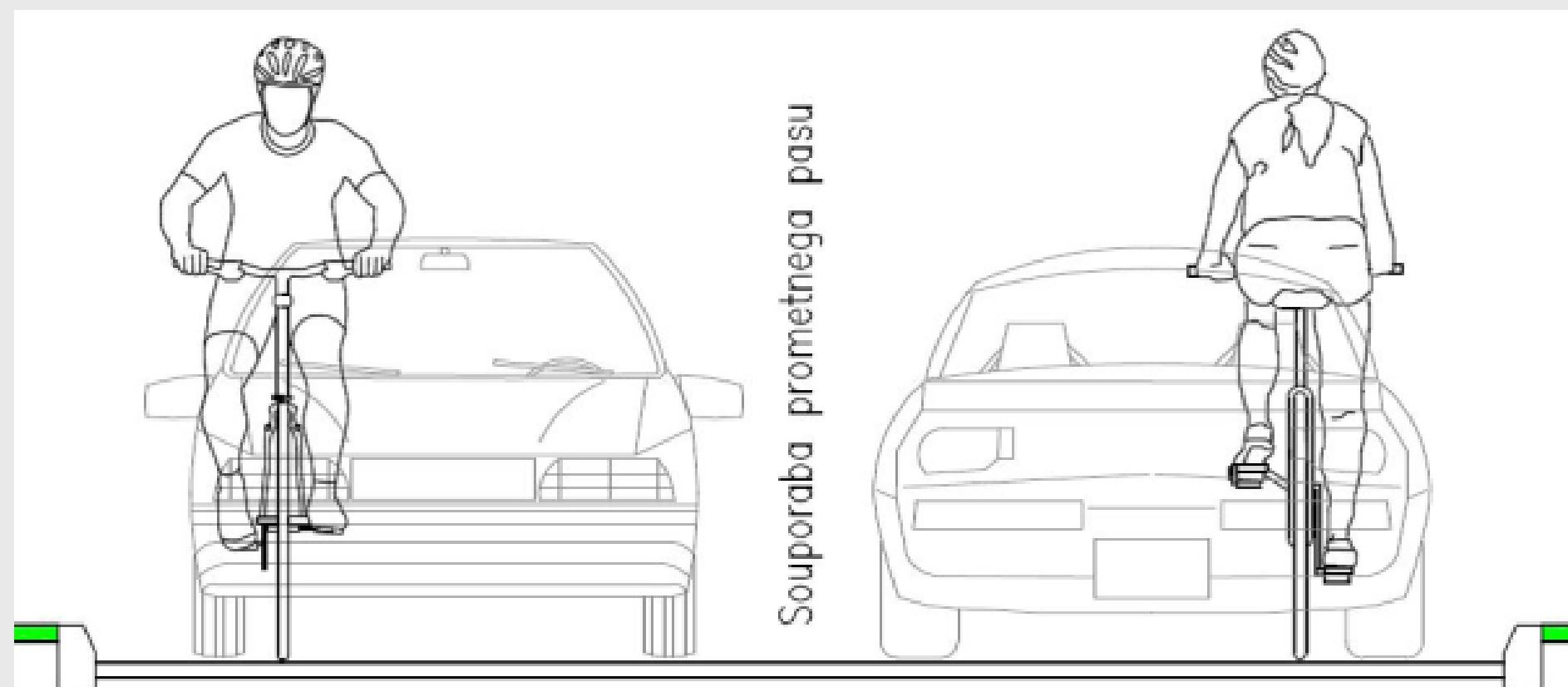
- Bršljin – Ljubljanska cesta – Seidlova cesta;
- Šmihelska cesta – Šegova ulica – Šolski center Novo mesto;
- Ragovska ulica – Ragovo;
- Olimpijski center Novo mesto – Češča vas;
- Mačkovec – Šolski Center Grm;
- Novo mesto – poslovna cona Cikava – Mali Slatnik;
- Petelinjek – Velike Brusnice;
- Belokranjska cesta (Revoz) – vas Stopiče,...

Lokacije
GoNM
postajališč
v MO Novo
mesto

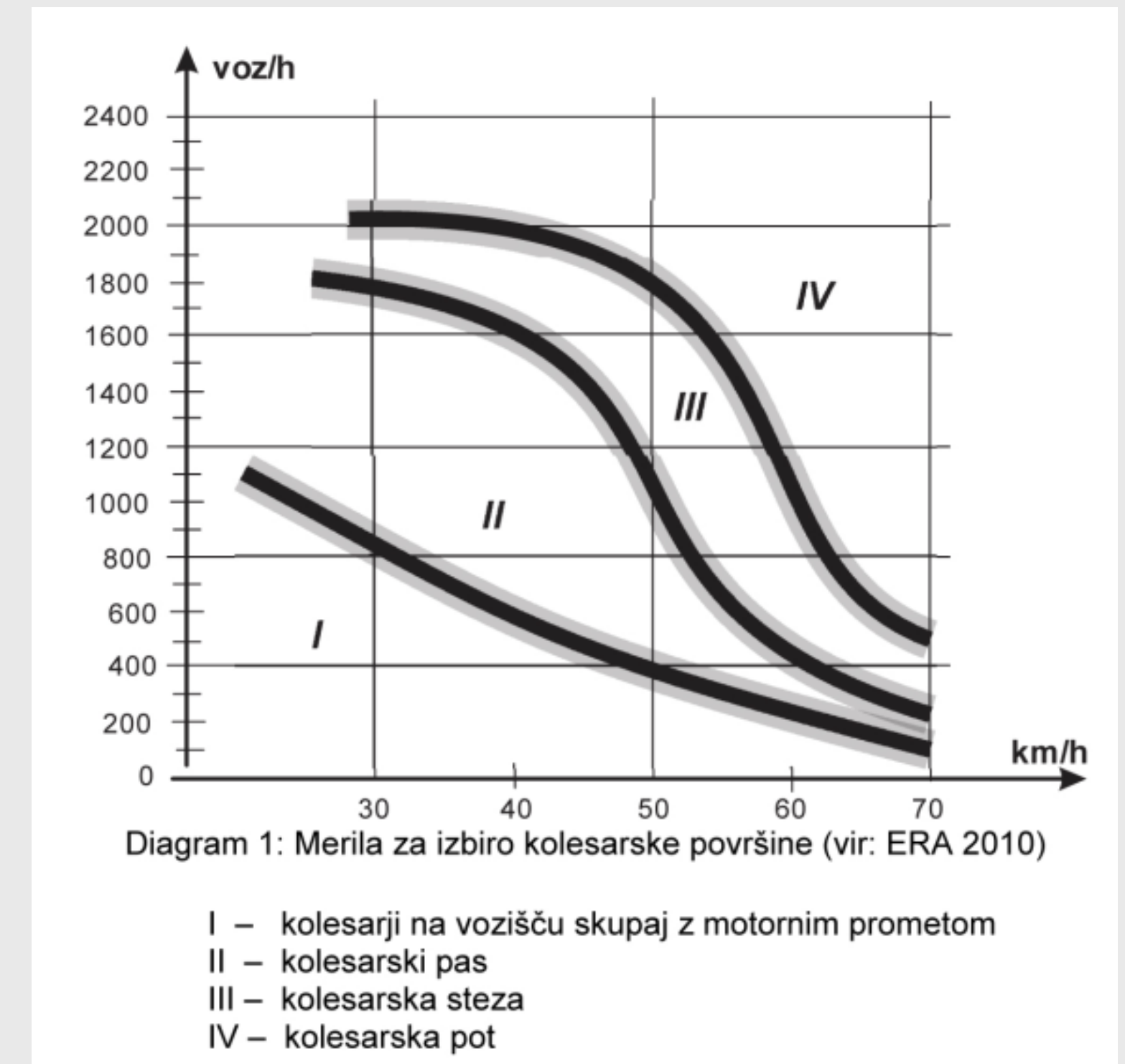
3. PROMETNE ZNAČILNOSTI MESTNE OBČINE NOVO MESTO „KOLESARSKI PROMET_3/3“

Pravilnik o kolesarskih površinah: „Vrsta kolesarske površine se določi na podlagi najvišje dovoljene hitrosti in urne prometne obremenitve ceste, ki poteka ob kolesarski površini“.

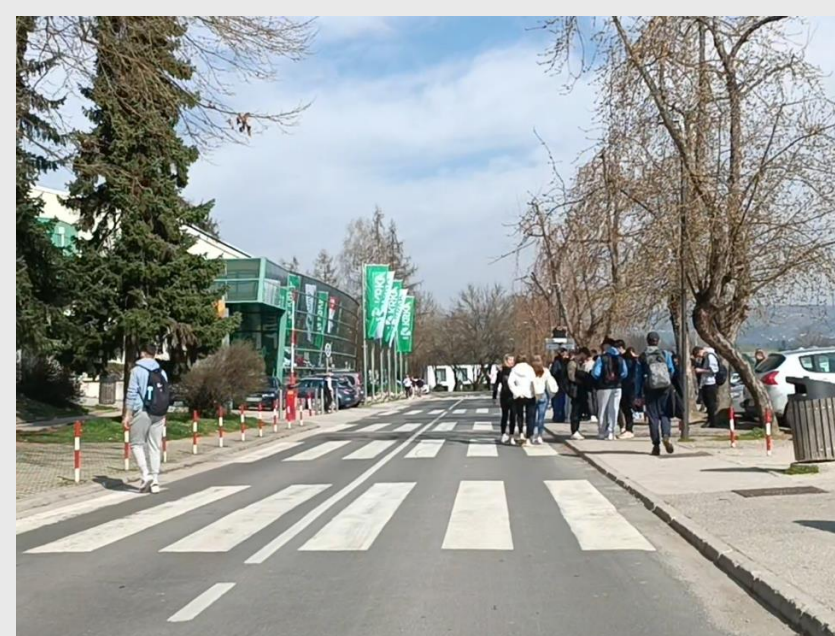
Souporaba prometnega pasu je dopustna v primeru, ko prostorske omejitve ne omogočajo izvedbe drugačne vrste kolesarske površine.

Pri souporabi prometnega pasu na cestah v naseljih, na katerih PLDP presega 2500 vozil in je od tega delež tovornih vozil nad 7,5 t in avtobusov več kot 10 %, je lahko na takih cestah največja dovoljena hitrost 30 km/h!

3. PROMETNE ZNAČILNOSTI MESTNE OBČINE NOVO MESTO

„PEŠ PROMET_1/2“

Infrastruktura namenjena hoji je kvalitetno urejena in omogoča visok nivo udobja pri uporabi. Ko je govora o udobju, se to nanaša na peš površine in cone, ki so povsem ločene od motoriziranega prometa, to je na Glavnem trgu in v Mestnem parku.

Urejen skupni prometni prostor (cona 20) je območje ob Rozmanovi ulici ter Kandijskim mostom. Poleg tega Novo mesto razpolaga s številnimi peš potmi: ob reki Krki, Župančičevo sprehajališče, Kettejev drevored, Skalickega ulica, ob Težki vodi. Čez reko Krko potekajo tudi štiri brvi, ki so namenjene le pešcem in kolesarjem.

Manj udobja pa je seveda na pločnikih tik ob prometno najbolj obremenjenih cestah kjer narašča občutek ogroženosti in nelagodja, zaradi velike gostote prometa na vzporednih cestah.

Vir: Fotografije Lineal d. o. o.

3. PROMETNE ZNAČILNOSTI MESTNE OBČINE NOVO MESTO „PEŠ PROMET_2/2“

Vir: Fotografije Lineal d. o. o.

Glavni peš koridorji so podobni kot kolesarski:

- Ragovska ul. – Kandijska c. – Drska (AP, via Šegova ulica) – Brod.
- Trdinova ul. – Glavni trg – Rozmanova ulica – Ljubljanska cesta – Mcdonalds/Spar ob Ljubljanski cesti
- Krka – Seidlova cesta – Glavni trg.

V večjih naseljih Stopiče, Zajčji Vrh, Velik Orehek, Birčna vas,... manjka povezana infrastruktura za pešce (v povezavi z šolskimi potmi do avtobusnih postajališč).

Staro mestno jedro Novega mesta je hodljivo, na voljo je urbana oprema ter spremljevalni program.

Na območju zgostitev večstanovanjskih stavb (Ulica Slavka Gruma, Ragovska ulica, Seidlova cesta) je pomanjkanje urbane opreme in spremljevalnega programa (lokali, ploščadi, trgi). Pešpoti so dobro povezane, vendar je nekaj ovir za gibalno ovirane. Otroška igrišča in ozelenitve primanjkujejo na območju večstanovanjskih stavb na Seidlovi cesti.

3. PROMETNE ZNAČILNOSTI MESTNE OBČINE NOVO MESTO „JAVNI POTNIŠKI PROMET“

**Oblike javnega potniškega prometa v območju MO
Novo mesto:**

- **Avtobusni medkrajevni promet**
- **Mestni avtobusni promet**
- **Železniški promet**
- **Storitev „Prostofer“**
- **Taksi službe**

3. PROMETNE ZNAČILNOSTI MESTNE OBČINE NOVO MESTO

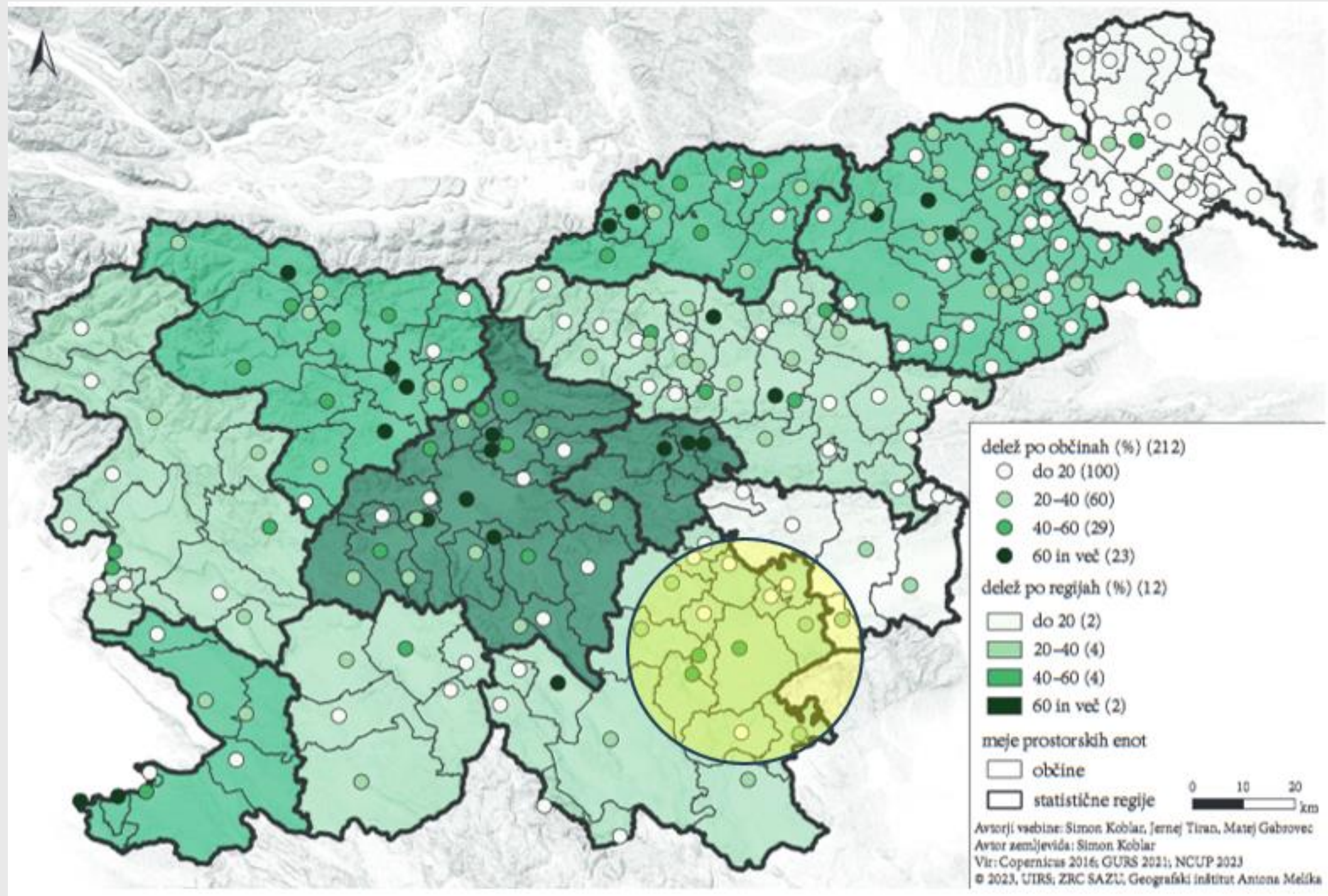
„JAVNI POTNIŠKI PROMET - AVTOBUSNI PREVOZI_1/3“

Prikaz medkrajevnih avtobusnih linij, z izhodiščem AP Novo mesto				
Avtobusna linija	Število voženj	Število voženj v času med 05:00 in 07:30	Pogostnost voženj (pari skupaj)	Razvrstitev glede na razred pogostnosti voženj
Novo mesto – Straža	22	4	21	R2, R3
Straža – Novo mesto	21	5		
Novo mesto – Otočec	16	1	14	R2
Otočec – Novo mesto	14	6		
Novo mesto – Šentjernej	22	4	22	R2, R3
Šentjernej – Novo mesto	25	11		
Novo mesto – Krško	14	2	14	R2
Krško – Novo mesto	18	8		
Novo mesto – Trebnje	17	2	17	R2
Trebnje – Novo mesto	17	4		
Novo mesto – Brežice	20	4	19	R2
Brežice – Novo mesto	19	10		
Novo mesto – Dolenjske Toplice	24	4	23	R3
Dolenjske Toplice – Novo mesto	23	6		
Novo mesto – Metlika	11	3	11	R2
Metlika – Novo mesto	12	4		
Novo mesto – Ljubljana	12	4	11	R2
Ljubljana – Novo mesto	11	1		

Medkrajevni potniški promet izvajata prevoznik Avtobusni promet Arriva d. d. in Nomago d. d. ter prevoznik Jaklič d. o. o.

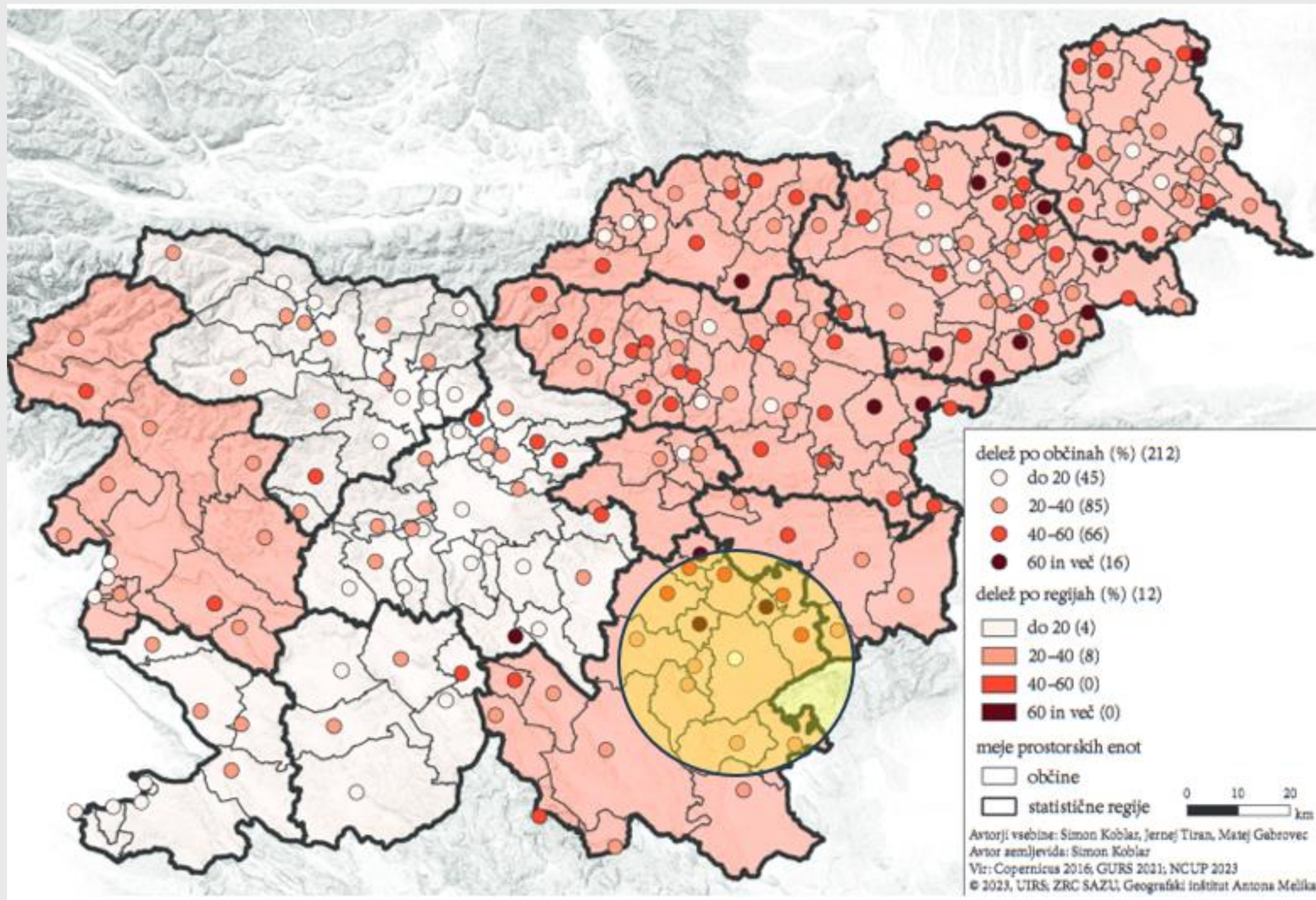
- **Razred 1 – neprimerna pogostost:** Sem se uvrščajo kraji, z dnevno pogostnostjo voženj avtobusov manjšo od 8 parov na dan;
- **Razred 2 – zadovoljiva pogostnost:** Sem se uvrščajo kraji, z dnevno pogostnostjo voženj avtobusov v razponu od 8 do 22 parov na dan; in
- **Razred 3 – primerna pogostnost:** Sem se uvrščajo kraji, z dnevno pogostnostjo voženj avtobusov višjo od 23 parov na dan.

3. PROMETNE ZNAČILNOSTI MESTNE OBČINE NOVO MESTO „JAVNI POTNIŠKI PROMET - AVTOBUSNI PREVOZI_2/3“

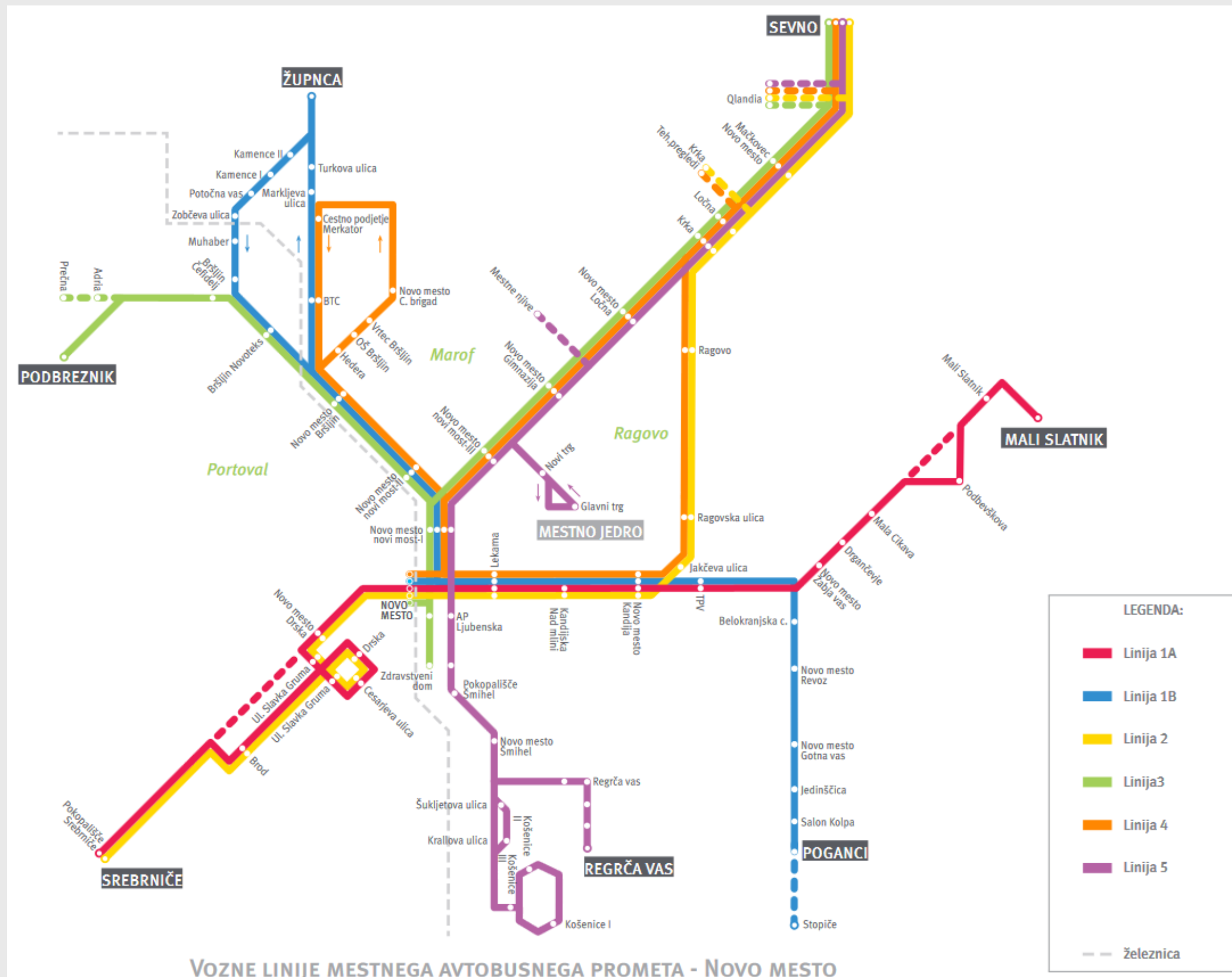
Do 60 % celotnega prebivalstva Mestne občine Novo mesto ima zagotovljeno ustrezno dostopnost do linij javnega prevoza (v razdalji do 500 m od svojega bivalnega prostora) preko katerih je zagotovljena ustrezna pogostnost voženj javnega prevoza.

3. PROMETNE ZNAČILNOSTI MESTNE OBČINE NOVO MESTO „JAVNI POTNIŠKI PROMET - AVTOBUSNI PREVOZI_3/3“

Do 20 % celotnega prebivalstva Mestne občine Novo mesto ima zagotovljeno slabšo dostopnost do postajališča javnega prevoza (v razdalji večji od 500 m od svojega bivalnega prostora).

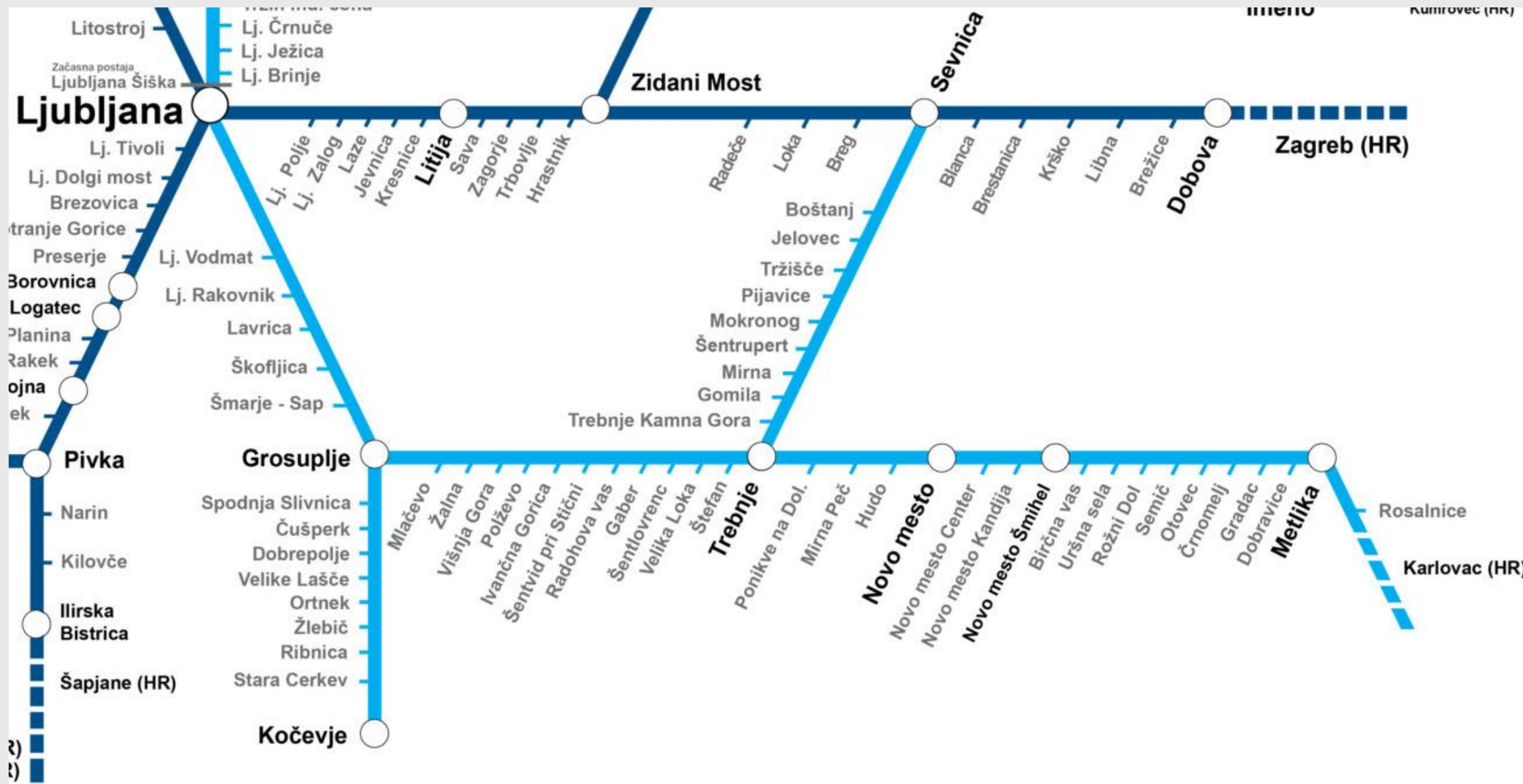
3. PROMETNE ZNAČILNOSTI MESTNE OBČINE NOVO MESTO „JAVNI POTNIŠKI PROMET – MESTNI AVTOBUSNI PREVOZ“

- **Linija 1A:** Mali Slatnik – Novo mesto (ul. Slavka Gruma, Drska, Center) – Mali Slatnik;
 - 10 parov voženj na dan
 - vozi ob delavnikih od ponedeljka do petka
- **Linija 1B:** Gotna vas – Kamence – Bršljin – Gotna vas;
 - 10 krožnih voženj dnevno
 - vozi ob delavnikih od ponedeljka do petka
- **Linija 2:** Pokopališče Srebrniče – Sevno;
 - 7 parov voženj na dan
 - vozi ob delavnikih od ponedeljka do petka
- **Linija 3:** Podbreznik – Sevno;
 - 7 parov voženj na dan
 - vozi ob delavnikih od ponedeljka do petka
- **Linija 4:** Sevno – Krka – Ragovo – Hedera – AP – Sevno;
 - 22 krožnih voženj dnevno
 - Navezava krakov L 4a (Župnca), L 4b (Kamence), L 4c (Župnca)
 - vozi ob delavnikih od ponedeljka do petka
- **Linija 5:** (Krka, Mestne njive) – Glavni trg – Bolnica – Regrča vas – Glavni trg – (Krka, Mestne njive);
 - 10 krožnih voženj dnevno
 - vozi ob delavnikih od ponedeljka do petka

Mestni potniški promet (vzpostavljen 1999) trenutno obsega 6 linij, ki ustavljajo na 100 postajališčih. Sistem je plačljiv.

3. PROMETNE ZNAČILNOSTI MESTNE OBČINE NOVO MESTO „JAVNI POTNIŠKI PROMET – ŽELEZNIŠKI PROMET“

Potniški promet na regionalni železniški progi „Ljubljana – Metlika – d. m.“ poteka preko:

- Glavne ŽP Novo mesto (ob Ljubljanski cesti in Kolodvorski ulici),
- ŽP Hudo (oskrbuje naselji Hudo in Gorenje Kamence),
- ŽP Novo mesto Center (center mesta),
- ŽP Novo mesto Kandija (kulturni spomenik lokalnega pomena),
- ŽP Novo mesto Šmihel (pretežno namenjeno dijakom in zaposlenim v ŠC NM),
- ŽP Birčna vas (oskrbuje istoimensko naselje) in
- ŽP Uršna Sela (oskrbuje istoimensko naselje).

- Na povezavi Novo mesto – Ljubljana: 28 parov voženj (brez prestopanj; čas vožnje: 86 – 122 min)
- Na povezavi Novo mesto – Metlika: 20 parov voženj (brez prestopanj; čas vožnje: 56 – 72 min)
- Na povezavi Novo mesto – Grosuplje: 28 parov voženj (brez prestopanj; čas vožnje: 57 – 84 min)
- Na povezavi Novo mesto – Sevnica: 6 parov voženj (prestop Trebnje; čas vožnje: 62 – 76 min)
- Na povezavi Novo mesto – Kočevje: 18 parov voženj (prestop Grosuplje; čas vožnje: 120 – 198 min)

3. PROMETNE ZNAČILNOSTI MESTNE OBČINE NOVO MESTO „JAVNI POTNIŠKI PROMET – PREVOZI STAREJŠIH“

Vir: Mojaobcina.si

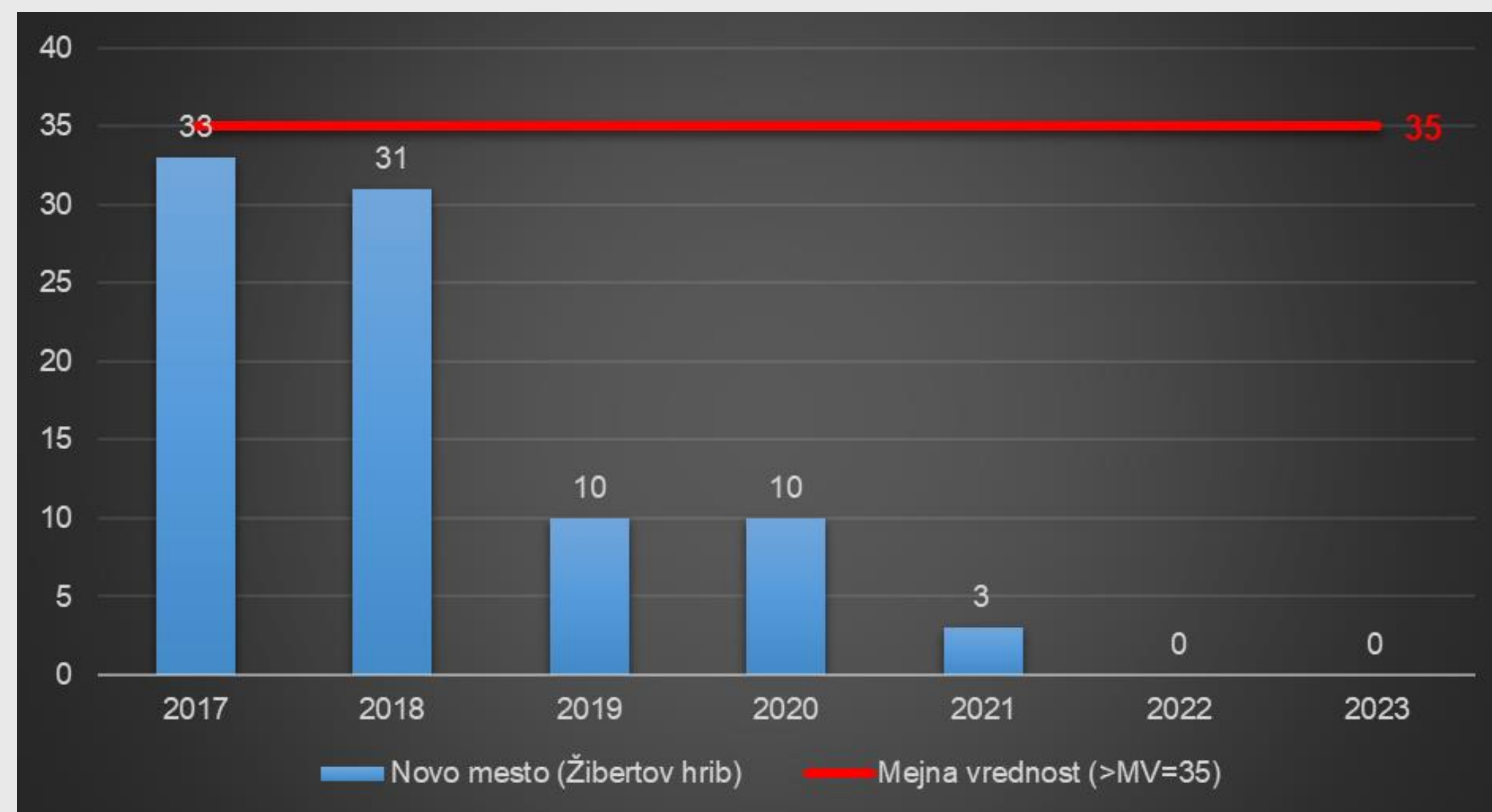
PREVOZI STAREJŠIH – PROSTOFER

- Osnovna dejavnost programa je zagotavljanje brezplačnih prevozov za upokojence in invalide, ki imajo prijavljeno stalno bivališče v mestni občini in sicer k zdravniku, v trgovino, na pokopališče, obisk in po drugih opravkih.
- S tem se starejšim pomaga pri vsakodnevnem življenju oz. vključevanju v aktivno družbeno življenje. Prostovoljci poleg prevozov po potrebi nudijo starejšim tudi spremstvo.
- Prostovoljci, katerih je danes 19, izvajajo program z dvema električnima voziloma, ki sta v lasti podjetja Petrol.
- Število uporabnikov z leti narašča, tudi na račun staranja prebivalstva. Letno se storitve poslužuje okrog 1.400 upokojencev. V povprečju to pomeni okrog 120 na mesec in 6 na dan.

4. KAKOVOST BIVALNEGA OKOLJA

Okoljski kazalniki

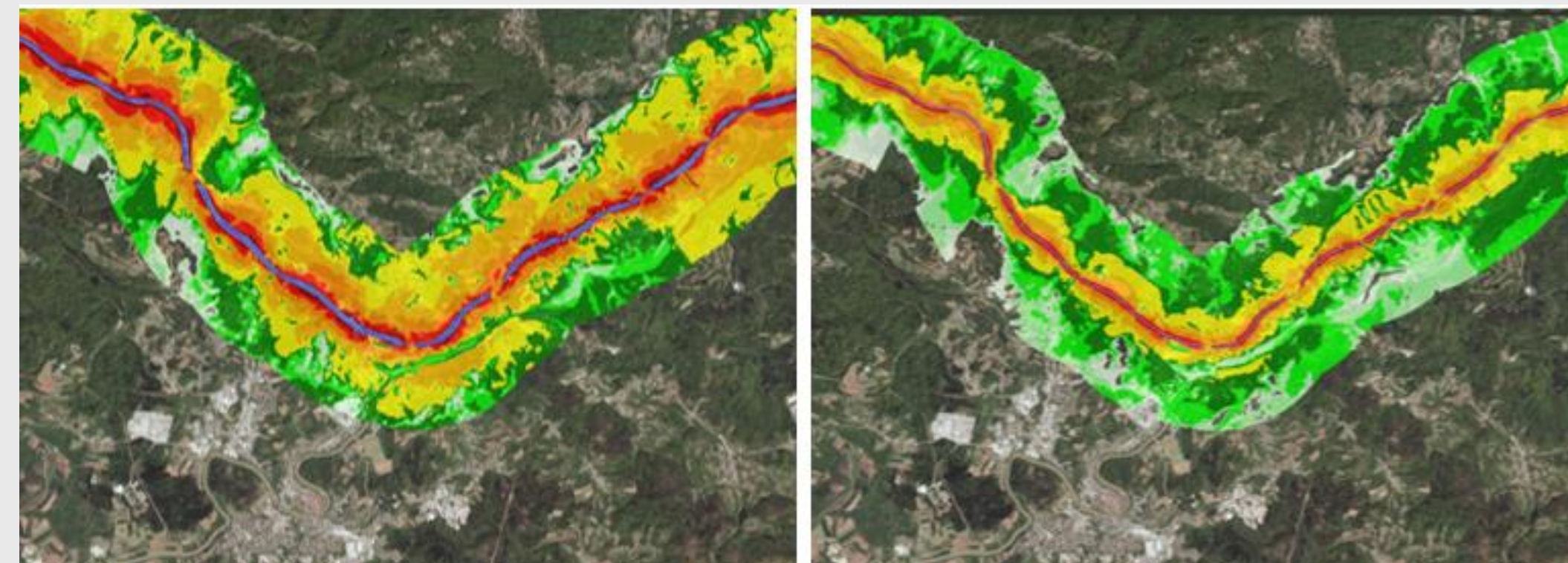
- Delci PM10

Za delce PM10 sta predpisani dnevna in letna mejna vrednost.

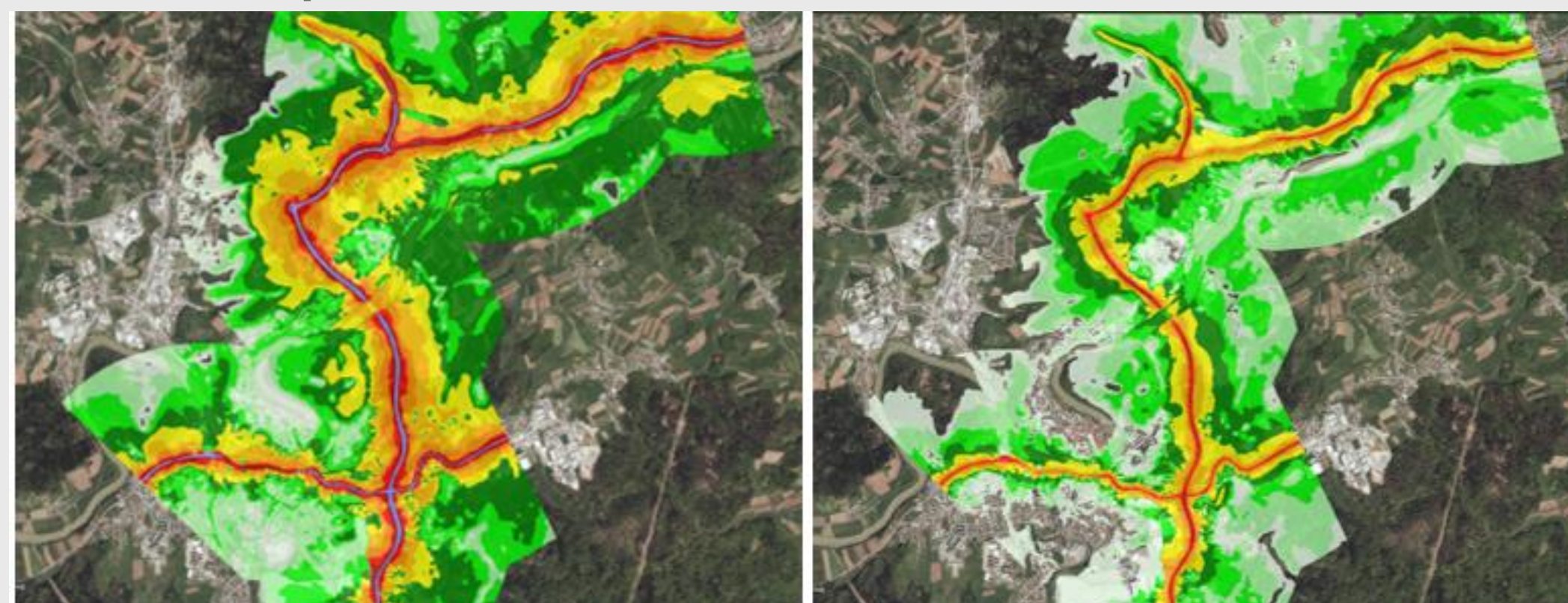
- Dnevna mejna vrednost, ki znaša $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (kot 24 urno povprečje), ne sme biti presežena več kot 35-krat v koledarskem letu.
- Predlog nove AQ direktive (standardi kakovosti po 1. 1. 2030)
 - Dnevna mejna vrednost, bi naj znašala $45 \mu\text{g}/\text{m}^3$
 - Dnevna mejna vrednost ne sme biti presežena več kot 18-krat v koledarskem letu

- Hrup: avtocesta

V dnevnem času med 55-59 dBA oziroma 45-49 dBA v nočnem času

- Hrup: G2-105, R3-448, R3-419

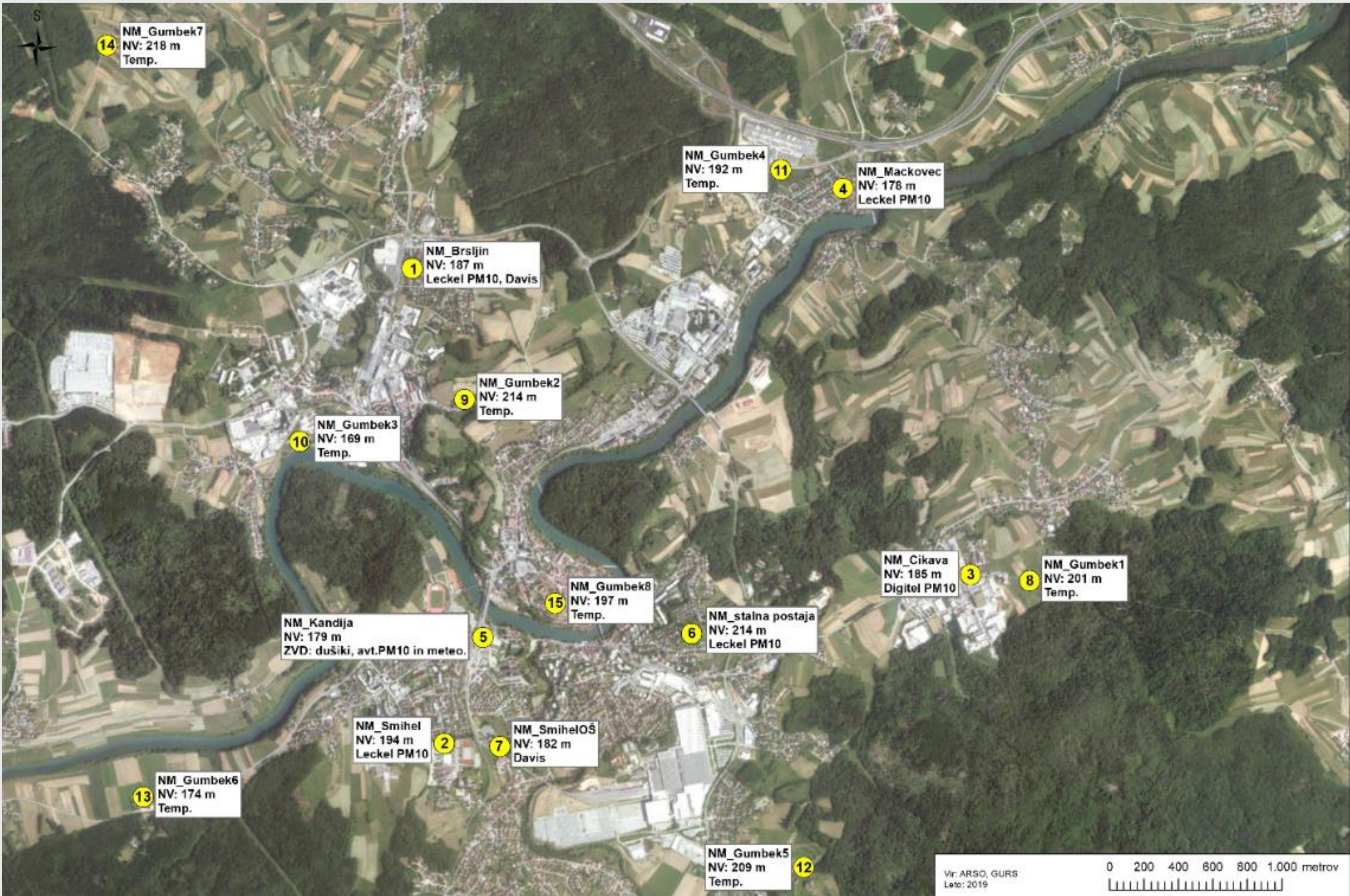

V dnevnem času med 60-70 dBA oziroma 55-60 dBA v nočnem času

4. KAKOVOST BIVALNEGA OKOLJA

Okoljski kazalniki - zanimivost

- Delci PM10 – poglobljene meritve ARSO 2019 (januar - marec)

Preglednica 4: Povprečna in maksimalna dnevna vrednost delcev PM₁₀ v µg/m³ v času kampanje ter število preseganj mejne dnevne vrednosti na vseh merilnih mestih kampanje Novo mesto in na merilnih mestih Ljubljana in Celje.

	NM Šmihel	NM Bršljin	NM Mačkovec	NM Cikava	NM stalna	NM Kandija	Ljubljana	Celje
c _p [µg/m ³]	34	37	36	28	31	25	31	40
c _{max} [µg/m ³]	75	85	77	63	70	71	113	86
>MV [dan]	12	16	18	6	8	6	13	19

Legenda: Cp-povprečna raven PM₁₀ v obdobju meritev (mejna letna vrednost je 40 µg/m³), Cmax-najvišja dnevna vrednost v obdobju meritev, >MV-število dni, ko je bila presežena mejna dnevna vrednost 50 µg/m³.

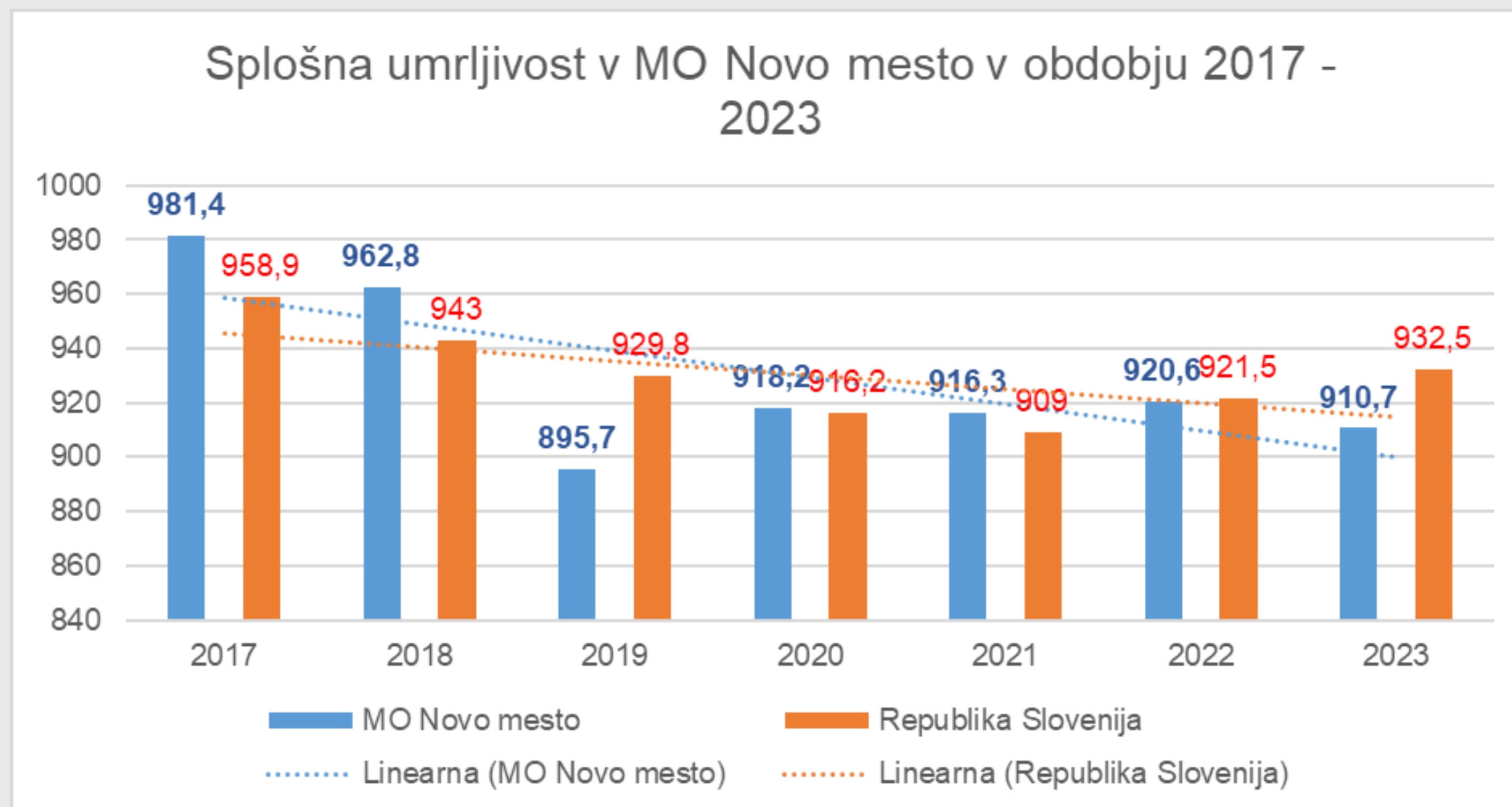
Najvišja povprečna raven PM10 je bila v celotnem obdobju izmerjena v Bršljinu 37 µg/m³, prav tako je bila na tem mestu izmerjena najvišja dnevna vrednost v celotnem obdobju meritev (85 µg/m³). Najnižja povprečna raven PM10 pa je bila zabeležena na Kandiji 25 µg/m³. Dnevna mejna vrednost je bila največkrat presežena na merilni postaji Mačkovec (18-krat). Za primerjavo: v istem obdobju je bila v Ljubljani dosežena najvišja dnevna vrednost (113 µg/m³), v Celju pa je bilo zabeleženo največje število dni s preseganjem dnevne mejne vrednosti (19).

Merilno mesto Cikava: 23,2 % vseh PM10 delcev je prispeval cestni promet.

4. KAKOVOST BIVALNEGA OKOLJA

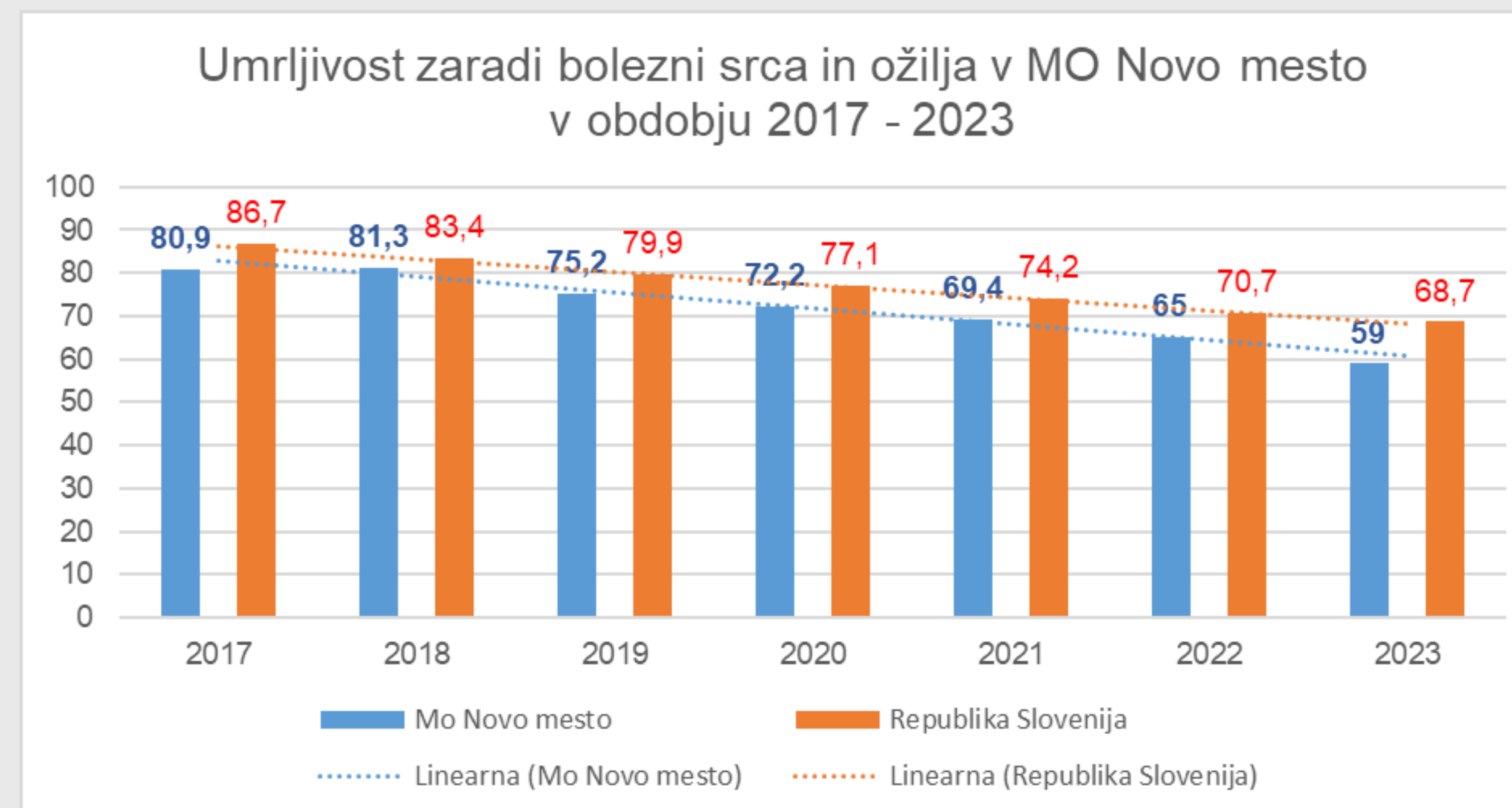
Zdravstveni kazalniki

- Splošna umrljivost

V referenčnem obdobju med leti 2017 in 2023 se je število umrlih na 100.000 prebivalcev znižalo iz 981,4 na 944,9 umrlih, kar predstavlja slabe 4 % znižanje števila umrlih v osmih letih, kar pomeni, da se Mestna občina Novo mesto na področju splošne umrljivosti statistično značilno več ne razlikuje več od povprečja preostale Slovenije, kot se je pa razlikovala v preteklih letih, ko je slika napram slovenskemu povprečju bila slabša.

- Umrlijivost zaradi bolezni srca in ožilja

Umrlijivost zaradi bolezni srca in ožilja, h kateremu zelo prispevajo negativni učinki motoriziranega prometa, je leta 2023 v Mestni občini Novo mesto znašala 59 umrlih prebivalcev starosti med 0 in 74 let na 100.000 prebivalcev, kar pomeni, da se zdravstvena slika mestne občine izboljšuje. Tudi na podlagi pregleda zadnjih sedmih let, je število umrlih iz naslova bolezni srca in ožilja bilo vedno pod slovenskim povprečjem.

HVALA ZA VAŠO POZORNOST